

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII M., Nr. 45 BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1949 M. LAPKRIČIO-NOVEMBER 11 D. KAINA 10 C.

Dabar

Reikšmingi rinkimai
Aplie SLA nominacijas
"Latviešu laikraksts"
Stalinas ir Lenkija

LIETUVIŲ KONGRESAS NEW YORKE PRAEJO NEPAPRASTAI SĖKMINGAI

Prezidentas Trumanas atsiuntė sveikinimo laišką, o New Yorko gubernatorius Dewey pasakė specialią kalbą

Sie rinkimai, kurie sugriovė visą ellę respublikoniškų tvirtovių, yra labai reikšmingi. Išskyrus New Jersey valstybę, kur republikonai, priešakyje su gubernatoriumi Driscoll, galutinai palaikė kadaisė nenugalimą Hague politinę mašiną, visur kitur laimėjo demokratai.

Neveltui prezidentas Trumanas, patyręs šių rinkimų rezultatus, tuojau atsiliepė: "Tai turės lemiamos įtakos 1950 metų rinkimams".

Kalbant apie rinkimus... SLA Vykdomosios Tarybos nominacijos jau paskebtos, bet ligi šiol, išskyrus adv. C. S. Chelediną iš Philadelphiajos ir, žinoma, dabartinis, esamus pareigūnus, niekas nieko nemominoja.

Seniai, apie šį laiką, SLA fronte jau būdavo varomos karštos agitacijos. O dabar? Ar tai reiškia, kad SLA nariai "indorsuoja" visą dabartinę W. F. Laukaicio tarybą?

"Teisėjas Medina, nutęsęs vienuolika komunistų vadų kašėjimą, nutęsė ir juos gynusius advokatus. Dabar visi teisėjai turėtų taip elgtis. Jei su kuriais gina vagį, jis tuomi prisideda prie vagystės ir turėtų būti pasodintas kalėjimui; jeigu kuris gina žmogų, jis tuomi prisideda prie žmogžudystės ir turėtų būti nubaustas". Taip rašo ne kuris nors katalikų, socialdemokratų ar tautininkų laikraštis, bet... komunistų Laisvė.

Sakykite, ar kartais mūsų bimbizmas neišsigeria į titoizimą?

Negausi latvių kolonija Amerikoje iki šiol, rodos tik viena laikraštis teturėjo.

Tai primityviškai gotiškomis raidėmis spausdinamas Amerikos Latvīs — ir tas pats komunistinis... Bet, štai, šiomis dienomis Vienybės spaustuose paruoštas ir išleistas LAIKS — "latviešu laikraksts Amerika" — pirma numeris, kuris daro labai gero įspūdžio.

Šio savaitraščio, apimančio plačius latvių visuomenės sluoksnius Amerikoje, leidėjas yra Helmaris Rudzītis.

Taigi, sėkmės mūsų broliams Amerikoje.

SLA istorija marga savo nuotykiams.

Pavyzdžiui, skaitykite, kad prezidentas F. J. Bagočius pasisavinęs vieno nario pomirtinę ir todėl jis buvęs pašalinintas iš pareigų.

Bet, štai, į mano rankas patenka 1909 m. Pittsburghe rašytas ir keletą veikėjų pasirašytas dokumentas, kuriame adv. F. J. Bagočius rehabilituojamas.

Dokumentas, apie kurį dar teks rašyti ir, kuris pagaliau nuplajauja tą juodą dėmę, neseniai rastas vieno mirusio veikėjo archyve.

Bet... per tą 40 metų žmogaus vardas murzinamas...

Tegu Lenkija valdo komunistai.

Bet ir aklausias Stalino saulės garbintojas, tur būt, prarėgęs dabar, Sovietų Sąjungos maršalui Rokosovskui tapus Lenkijos armijos vadu ir krašto apsaugos ministru.

Istorija kartojasi, nes šiuo

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas, vykęs lapkričio 4-6 dienomis New Yorker viešbutyje, New Yorke, praėjo labai sėkmingai. Delegatų buvo apie 800. Kongreso sesijos tęsėsi dvi dienas.

Kongresas, kuriam pirmininkavo ALT pirmininkas L. Šimutis, atidarytas labai patulisia naujais. Delegatai ypač entuziastiškai priėmė prezidento Trumano sveikinimą kongresui. Dalyviai sustoję sušūko tris kartus valio.

Pirmoje kongreso sesijoje sveikinimo kalbą pasakė specialiai iš Baltimorės atvykęs senatorius O'Connor. Jis, tarp kita ko, pastebėjo, kad Marylando valstybė yra vienintelė Lietuvoje, kuri kasmet švenčia Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Kongresą sveikino ministras P. Zadeikis, Lietuvos diplomatinis šefas ministras St. Lozoraitis, Lietuvos konsulai, buvęs Lietuvos prezidentas dr. K. Grinius, Lietuvos ir Latvijos pasiuntiniai, Vasario šešioliktosios Akto pasirašytojas prof. M. Biržiška ir šimtai ki-

Harry S. Truman

tų — laiškal ir telegramomis. Be to, kongresą sveikino Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Australijos ir Pietų Amerikos valstybių lietuvių organizacijos. New Yorko miesto meras O'Dwyer atsiuntė savo įgaliotinį. Benėktis, kuris taip pat sveikino kongresą. Bet ypač įspūdingas momentas buvo kitos dienos sesijoje, kai į kongresą atvyko New Yorko valstybės gubernatorius Thomas E. Dewey. Jo kalba, perduota per dvi radijo stotis, ypač buvo įdomi ir turtinga. Kongreso dalyviai gubernatoriui Dewey sukėlė ovacijas. Vėliau visi kongreso dalyviai, gubernatoriui Dewey sėdint su prezidiumu, buvo nu-fotografuoti.

Sesijoje buvo pasakyta eilė kalbų bei referatų. Įvairiomis temomis kalbėjo ALT vice-pirm. adv. Ollis, ALT sekretorius dr. P. Grigaitis, VLIK atstovas K. Bielinis, prof. K. Pakštas, prof. P. Padalskis, A. Devenienė, Juozas Tyšliava ir kt.

Priimta eilė rezoliucijų, liečiančių Lietuvos bylą, jos žmonių trėmimus ir Sibira, sovietų

okupacija, lietuvių tautos naikinimą ir t.t.

Aukų Lietuvos laisvės reikalams gauta apie 15,000 dol.

Paskutinėje kongreso sesijoje buvo patvirtinta visų kurtų srovė atstovybė, sudaranti Amerikos Lietuvių Tarybą. Išskyrus vieną kitą naują atvykusį, Amerikos Lietuvių Tarybos sąstatas paliktas tas pats. Vykdomąjį Komitetą ir toliau sudaro: L. Šimutis, adv. A. Ollis, dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla.

Kongreso metu įvyko eilė pramogų. Vakarienių kalbėjo kongresmonas Flood ir New Yorko miesto atstovas. Be to, vakarienių programoje dainavo solistė Barbara Daryls ir Lietuvos Operos solistas Ip. Nauragis.

Sekandnią dieną, sekmadienį, šv. Patriko bazilikoje įvyko iškilmingos pamokos, kurių metu Lietuvos laisvės intencija vykskupas Flannelly pasakė įdomų pamokslą. Žmonių buvo pilna bazilika.

Sekmadienio vakarą, toje pačioje New Yorker viešbutio salėje, įvyko muzikos ir literatūros vakaras, kuriame dalyvavo Apkreikimo parapijos choras, dainininkas Baranaukas, solistė Anna Kaskas, poetė Brazdionis ir Santvārās, rašytojas Ant. Gustaitis, H. Kačinskis ir pabaigoje tas pats parapijos choras su solistais Barbara Daryls, Vl. Ivanauku ir M. Kizyte. Dainininkams visą laiką akompanavo pianistas T. Šidlauskas.

Visos tos trys dienos, praėjusios Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso ženkle, bus atmintinos, kaip istorinės dienos. Šis kongresas buvo vienas pačių didžiausių Amerikos lietuvių visuomenės demonstracijų jų kovoje už senosios tėvynės Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Niekas nesulaiko veržimosi laisvėn

Atsakingi JAV pareigūnai pareiškė, jog kiekviena savąja maždaug tūkstantčiu asmenų iš sovietų kontroliuojamų sričių laimingai pavyksta pasiekti Švediją, Vakarų Europą ir Turkiją. Tol. Rytuose ši skaičių tik nežymiai papildė Japoniją persikendantieji raud. aviacijos karo lakūnai. Kaip neseniai susikūrusios Geležinės Uždangos Pabėgėlių Remti Komiteto pirmininkas adm. R. E. Byrd'as, žymusis asigaly tyrinėtojas, pareiškė, šis laimingųjų skaičius siekia per 200.000! Deja, jis nepasakė to skalčiaus. Daugeliui asmenų šis bandymas kaštavo mirtį ar ištrėmimą, o jų tikrai nemažiau, negu tų laimingųjų, kuriems pavyko pabėgti.

Praėjusį pavasarį jau amerikiečiai kartūmenės kontroliuojamų teritorijoje. Jos vyras ir motina dabar jau gyvena Kanadoje.

Šis 8 lietuvių partizanų tik 2 pėnai žiemą pasiekė Vakarų Šiaurumą. Bet didžiųjų valstybių tai nesužadino. Tas SOS, pertransliuojamas laimingai pasprukusių pabėgėlių, beviltiškai skamba Jungtinių Tautų priekambariuose, Vašingtono Rūmų salėse.

Praėjusią savaitę vėl tų "laimingųjų" širdis suspaudė UP Kinija, paskutinioje New Yorko spaudoje suspaustuose įdėta: "Ienku politinė policija spalio mėn. viduryje sunaikino 150 — 200 partizanų, perėjusių Lenkijos — sovietų sieną. Tai buvo vadiniai "anti-sovietiniai didvyriai". — Kabutėse pažymėto laikraščiai.

Tai rodo, jog po pernykčio laimingo perbėgimo net iš Lietuvos, sovietams ėmusis griežiausių priemonių, perbėgimas darosi vis sunkiau įmanomas. Kaip pranešama, vien pagal lenkų — vokiečių sieną kas 300 m pastatyti žvalgybos bokštai su kulkosvaldziais ir proektoriais ir išilgai visos sienos eina elektros srove aprūpinta spygliuotų vielų užtvara. Be to, yra iškasti 15 pėdų

platumo tankų užtvaros grioviai.

Is kitos pusės vokiečių "lauginės" policija su šunimis, sovietų specialiu budelių prižiūrima, šią užtvarą dar labiau sustiprina. Nežiūrint to, vis dar apie 1000 žmonių prašprunka. Niekas nėra taip smarkiai saugoma, kaip Stalino "rojaus" sienos, kad Vakarai netikėtų, koks slausbas viespatauja už geležinės uždangos!

TRIŲ DIDŽIŲJŲ KONFERENCIJA PARYŽIJE

D. Britanijos užsienų reikalų ministras E. Bevin iniciatyva, šią savaitę Paryžiuje įvyksta trijų valstybių — D. Britanijos, JAV ir Prancūzijos užsienų reikalų ministerių konferencija.

Svarbiausias konferencijos uždavinys yra galutinai aptarti Vokietijos reikalus, kuriuos trys vakariniai sąjungininkai dar nebuvo pasiekę vieningos nuomonės. Ypač tai liečia reparacijų klausimą ir Vokietijos žmonių išmoutavimą.

Taip pat konferencijoje bus aptarta Marshallio plano, Jungtinės Europos ir Atlanto Pakto reikalai.

Komunistai stiprina terorą Lietuvoje

Paskutinieji mėnesiai Lietuvoje buvo labai sunkūs. Komunistų partija išvystė nepaprastai stiprų terorą penkiomis kryptimis: varymu ir kolchozų, priverstiniu grūdų atidavimu valstybei, rudens sėją svetimos žemės, mokytojų ir mokinių terorizavimu ir komunistinių knygų priverstiniu pardavimu. Šis terorą, vykdomas penkiomis kryptimis, kaip paprastai, neapsėjo be aukų. Todėl naujos suėmimų bangos vėl nūėjo per kraštą ir vėl pasipylė nekaltų žmonių asaros ir kraujas.

Varymas ir kolchozus.

Savarankaus ūkininko Lietuvoje kaip ir nebėra. Jei dar vienur kitur laikosi pavieniai ūkininkai, tai reikia žinoti, kad ir jų dienos suskaičytos. Komunistų partija taip užsukusi savo propagandos ir teroro mašiną, kad iki ateinančio pavasario visi ūkiai būtų sujungti ir kolchozus ir valstybiniai ūkiai. Visi vadinamieji buožės (kurie turėjo didesnius, kaip 15 ha ūkius arba ir mažesnius, bet gyveno gerai) ir kolchozus neprilimami ir tremiami ir Sovietų Sąjungos tolimas sritis. Kolchozuose suvartybėms komunistų partija paskiria patikimus pardsdavėjus ir jie, kad ir visai nemo-

kėdami ūkininkai, pradeda naują darbą. Tas jų naujas darbas — žiūrėti, kad būtų 100% atliekami, komunistų partijos įsakymai. Gi visi vartytieji ir kolchozus, būdami komunistų partijos baudžiauninkai, savo akimis mato, kaip gyvenimas darosi skurdesnis ir skurdesnis. Anksčiau sotus Lietuvos gyvenimas jau tik prisiminimuose teminamas. Skarmalais apsidangstę ir nedavalgę žmonės — štai, pirmieji kolchozo gerovės ženklai.

— JAV pasiuntinys Praogoje tarnaujantis Samuel Meyryn, kuri čekų policija buvo sulaukusi, kaštindama jį šnipinėjimu, paleistas iš kalėjimo ir grįžo į JAV.

— Beveik šešias savaites užtrukęs JAV plieno darbininkų streikas eina prie pabaigos. Trys didžiųjų plieno firmos jau susitarė su unių atstovais.

— Kinijos tautinės vyriausybės karo laivo lydymas, iš Sanghajaus uosto išplaukę IRO laivas su 754 pabėgėliais iš komunistų užimtųjų sričių. Kinijoje dar pasiliko 5,700 asmenų, gaudančių IRO paramą.

— Indijos vidaus reikalų ministras paskelbė, kad Gandhi žudiku malonės prašymas nebus patenkintas. Ambala kalėjime jie bus pakarti lapkričio mėn. 15 d.

— Sovietų spauda rašo, kad Amerikoje pastebėtas tarimasis atominės bombos bandymas Sibire buvęs ne kas kita, kaip tik atomo energijos panaudojimas dvieju upių — Ob ir Jenisei — vagų pakelimiui. To pasėkoje sovietai galėsią 75,000,000 akurus sausos žemės paversti derlinga dirva.

— Prancūzijos Atomo Energijos Komitetas pirmininkas Frederic Joliot — Curie iš Romos, kur dalyvavo vad. "tūkto kongrese" (sovietams drauginga organizacija) atvyko į Maskvą.

— Naujai paskirtasis JAV laivyno vadas admiras F. P. Sherman savo pavadotojų pakvietė admiralą McCormick, su kuriuo karo metu kartu dirbo admiralas Nimitz štabe.

— Ryšium su pasklidusiais gandaiis JAV apie dolerio nuvertinimą pakilo daugelio maisto produktų kainos. Oficialūs JAV sluoksniškai pažymi, kad dolerio nuvertinimas nenumatomas.

— JAV vyriausybė sutiko leisti maršalui Tito Jungtinėse Amerikos Valstybėse pirkti gazolino, o D. Britanija Jugoslavijai parduos lėktuvų.

— Vienliolika JAV komunistų vadų, pasmerktų už valstybės išdavimą, už 260,000

visi ūkininkai, kolchozai ir valstybiniai ūkiai apdėti grūdų, mėsos ir kitų gėrybių prievoliomis. Paprastai kiekvienas iš praktikos žino, kad tik ten įvestos prievolės natūra, kur valstybė nemori ūkininkui už jo gėrybes užmokėti tiek, kiek jos vertos. Sovietų Sąjungoje tokia praktika vykdoma nuo jos įsikūrimo. Ūkininkai už kviečių centnerį gauna tik 4.5 rublio, o rinkoje kviečių centneris labai sunku gauti už 60 rublių. (Nukelta 14 pusl.)

AMERIKOJE IR PASAULYJE

— JAV pasiuntinys Praogoje tarnaujantis Samuel Meyryn, kuri čekų policija buvo sulaukusi, kaštindama jį šnipinėjimu, paleistas iš kalėjimo ir grįžo į JAV.

— Beveik šešias savaites užtrukęs JAV plieno darbininkų streikas eina prie pabaigos. Trys didžiųjų plieno firmos jau susitarė su unių atstovais.

— Kinijos tautinės vyriausybės karo laivo lydymas, iš Sanghajaus uosto išplaukę IRO laivas su 754 pabėgėliais iš komunistų užimtųjų sričių. Kinijoje dar pasiliko 5,700 asmenų, gaudančių IRO paramą.

— Indijos vidaus reikalų ministras paskelbė, kad Gandhi žudiku malonės prašymas nebus patenkintas. Ambala kalėjime jie bus pakarti lapkričio mėn. 15 d.

— Sovietų spauda rašo, kad Amerikoje pastebėtas tarimasis atominės bombos bandymas Sibire buvęs ne kas kita, kaip tik atomo energijos panaudojimas dvieju upių — Ob ir Jenisei — vagų pakelimiui. To pasėkoje sovietai galėsią 75,000,000 akurus sausos žemės paversti derlinga dirva.

— Prancūzijos Atomo Energijos Komitetas pirmininkas Frederic Joliot — Curie iš Romos, kur dalyvavo vad. "tūkto kongrese" (sovietams drauginga organizacija) atvyko į Maskvą.

— Naujai paskirtasis JAV laivyno vadas admiras F. P. Sherman savo pavadotojų pakvietė admiralą McCormick, su kuriuo karo metu kartu dirbo admiralas Nimitz štabe.

— Ryšium su pasklidusiais gandaiis JAV apie dolerio nuvertinimą pakilo daugelio maisto produktų kainos. Oficialūs JAV sluoksniškai pažymi, kad dolerio nuvertinimas nenumatomas.

— JAV vyriausybė sutiko leisti maršalui Tito Jungtinėse Amerikos Valstybėse pirkti gazolino, o D. Britanija Jugoslavijai parduos lėktuvų.

— Vienliolika JAV komunistų vadų, pasmerktų už valstybės išdavimą, už 260,000

visi ūkininkai, kolchozai ir valstybiniai ūkiai apdėti grūdų, mėsos ir kitų gėrybių prievoliomis. Paprastai kiekvienas iš praktikos žino, kad tik ten įvestos prievolės natūra, kur valstybė nemori ūkininkui už jo gėrybes užmokėti tiek, kiek jos vertos. Sovietų Sąjungoje tokia praktika vykdoma nuo jos įsikūrimo. Ūkininkai už kviečių centnerį gauna tik 4.5 rublio, o rinkoje kviečių centneris labai sunku gauti už 60 rublių. (Nukelta 14 pusl.)

— JAV pasiuntinys Praogoje tarnaujantis Samuel Meyryn, kuri čekų policija buvo sulaukusi, kaštindama jį šnipinėjimu, paleistas iš kalėjimo ir grįžo į JAV.

— Beveik šešias savaites užtrukęs JAV plieno darbininkų streikas eina prie pabaigos. Trys didžiųjų plieno firmos jau susitarė su unių atstovais.

— Kinijos tautinės vyriausybės karo laivo lydymas, iš Sanghajaus uosto išplaukę IRO laivas su 754 pabėgėliais iš komunistų užimtųjų sričių. Kinijoje dar pasiliko 5,700 asmenų, gaudančių IRO paramą.

— Indijos vidaus reikalų ministras paskelbė, kad Gandhi žudiku malonės prašymas nebus patenkintas. Ambala kalėjime jie bus pakarti lapkričio mėn. 15 d.

— Sovietų spauda rašo, kad Amerikoje pastebėtas tarimasis atominės bombos bandymas Sibire buvęs ne kas kita, kaip tik atomo energijos panaudojimas dvieju upių — Ob ir Jenisei — vagų pakelimiui. To pasėkoje sovietai galėsią 75,000,000 akurus sausos žemės paversti derlinga dirva.

— Prancūzijos Atomo Energijos Komitetas pirmininkas Frederic Joliot — Curie iš Romos, kur dalyvavo vad. "tūkto kongrese" (sovietams drauginga organizacija) atvyko į Maskvą.

— Naujai paskirtasis JAV laivyno vadas admiras F. P. Sherman savo pavadotojų pakvietė admiralą McCormick, su kuriuo karo metu kartu dirbo admiralas Nimitz štabe.

Pirmieji lietuvių žingsniai Argentinoje

Prieš 1914 metų karą maža lietuvių dalis, negalėdama pakliūti į Šiaurės Ameriką, atsidūrė Argentinoje. Beveik visi jie dabar gerai gyvena. 95% visų Argentinoje gyvenančių lietuvių yra atvažiavę tarp 1925 — 1930 metų. Apie jų pirmuosius žingsnius čia ir norėčiau pakalbėti.

Tais laikais Argentinos pramonė buvo labai silpna. Argentinai buvo reikalingi laukų darbininkai, tuo tarpu lietuvis, važiuodamas į Argentiną, tikėjosi visai ko kito. Lietuvis emigrantas į Argentiną daugumoje buvo ūkininko sūnus. Atsisakė su savo broliais, pasiima sau priklausančią dalį ir išvažiuoja. Jis nori pakliūti į miestų gyvenimą. Ūkis jam nusibodo. Važiuoja pilnas entuziazmo. Turi daug projektų. Pilna galva svajonių. Daugelis iš jų tikisi dargi greitai laiku praturtėti. Atvažiavęs į Buenos Aires, ysiškai apsiliečia. Fabrikų mažai. Kelios anglių ir amerikiečių gyvulių skerdyklos, taip pat vienos rankos pirštų užtenka suskaičiuoti vokiečių geležies liejyklas. Tie, kurie išsilakė miestuose, daugumoje pakliuvo dirbti arba gyvulių skerdyklose arba geležies liejyklose. Tiek vienu, tiek kitu ūkininkas buvo prastas. Gal kiek geriau uždirbdavo gyvulių skerdyklose. Dirbdavo daug valandų, o atlyginimą gaudavo akordinį, t. y., nuo padirto kiekio. Statybos bendrovės, kurios buvo vokiečių rankose, taip pat mokėjo prastai. Šių fabriku apmokėdavo dar-

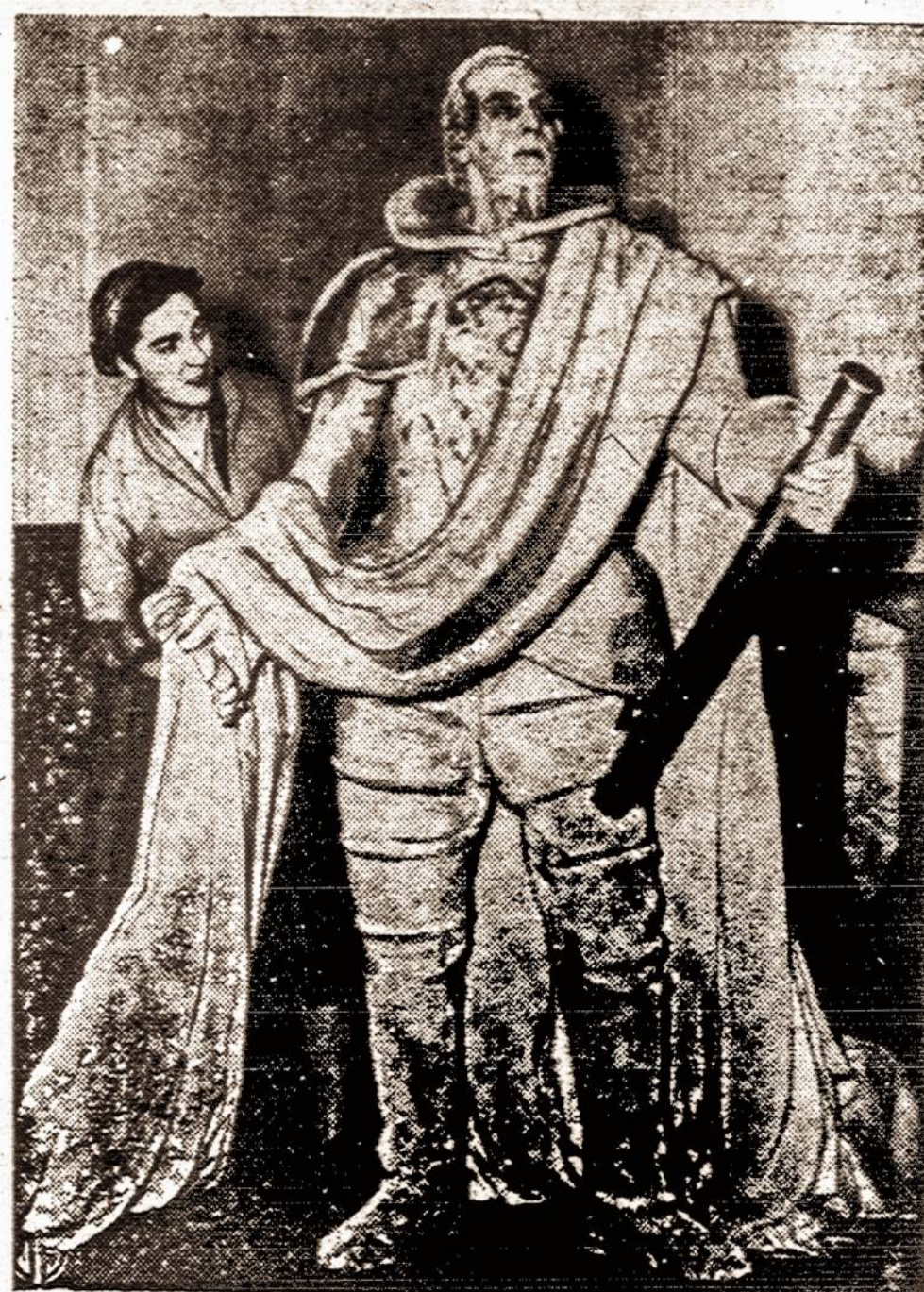
bininkams beveik ubagiškai. Tokiu būdu, daugelis lietuvių, vieni negalėdami gauti darbų fabrikuose, kiti nenorėdami dirbti dėl prasto atlyginimo, ieškojo darbų laukuose. Darbų eiga buvusi taip pat labai netvarkinga. Vieną dieną tekdavę dirbti 18 ir 20 valandų, o kitą dieną tegaudavai dirbti dvi arba ir vieną valandą. Visos valandos buvo apmokamos vienodai. Gyvulių skerdyklose ir geležies liejyklose per aštuonias valandas, galėjo vidutiniškai uždirbti 4 — 4.50 pezu. Prie statybos mokėjo darbininkui 2.50 pezu, o stiklų fabrikuose neuždirbdavo nė pilnų dviejų pezu. Geriau uždirbdavo prie vilnų eksporto. Čia mokėjo 7 pezus. Prie grūdų krovimo ir iškrovimo 6 pezus, o uostuose net ir 8 pezus. Visa bėda, kad šie darbai buvo sezoniniai.

Į laukus dažniausiai išvažiuodavo kukurūzų raškyti. Kadangi Argentinos teritorija yra didelė, tokiu būdu, kukurūzai prinokdavo ne tuo pačiu laiku. Taigi, darbininkai, pradėję kukurūzus raškyti šiaurėje, vis traukdavo į pietus. Keliaujant iš šiaurės į pietus, kukurūzų rašymo sezonas užsitedavo 6 — 7 mėnesius. Šių darbininkų gyvenimas, galima sakyti, buvo tikrai ūkininkas. Ūkininkai neturėjo žmoniškų pastogių savų darbininkams. Labai dažnai atsitikimais darbininkus suguldavo arklių tvartuose. Baigė sezona, sutapydavo 600 — 800 pezu. Išlaidų mažai turėdavo. Valgių duodavo ūki-

ninkas. Pasilinksminimo vietų nebūdavo, nes vieno ūkininko sodybą nuo kito ūkininko sodybos skyrė keliųkilos kilometrų atstumas. Visų troškimas, baigus darbą, važiuoti Buenos Aires miestą. Atvažiavę, jie eidavosi panašiai, kaip elgiasi netvarkingi jūrininkai, išlipę iš laivo į uostą. Nėžūrė, kad jie pinigų uždirbdavo taip sunkiai, nemokėdavo jų taupyti. Pradedėdavo netvarkingas girtuokliavimas, lošimas kortomis ir kt. Atsiradavo specialistai, taip pat iš tų pačių lietuvių, kurie labai lengvai kortomis juos nuvedėdavo. Taip baigė pinigus, vėl išvažiuodavo į laukus, kišenių pripildyti. Laukuose buvo ir kitokio darbo. Į Ciako terito-

riją važiuodavo vatos raškyti. Į Tukumano provinciją — cukrinių nendrių kirsi, į Patagonos — avių kirpti, į Rio Negro — vaisių skinti, į Mendoza ir San Juan — vynuogių raškyti ir pan. Miestų darbininkų gyvenimas pastovesnis, bet ekonomiskai užtektinai skurdus. Neuždirbdami užtektinai pragyvenimui, viename kambaryje gyvendavo po 2 — 3 šeimas. Be to, kiekviena šeima turėdavo po kelis vaikus. Tai tokie buvo pirmieji lietuvių žingsniai Argentinoje. Šiandien jau yra kitaip. Dauguma jų gyvena nuosavuose namuose ir draisiai žiūri ateitį į akis.

Vl. Veselauskas

Trys vyrai turi pačėti darbininkui St. Clarkson apstrengti šį kostiumą, kurį vilkėdamas jis vaidins "Don Giovanni" operoje.

IŠ RUDENĖJANČIO PARYŽIAUS

Vienybės korespondento pranešimas

Puikių Paryžiaus parkų — miškų, pasaulinio garso alėjų medžiai, džiugindami praėjusius vis besikeičiančiomis spalvomis, kasdien daugiau ir daugiau pasėja pageltusių lapų. Praeiviai, Paryžiaus gyvenimoje, ruošiasi pagerbti tuos, kurių gyvųjų tarpe nėra. Tik šiais metais, šalia įprastinio kapu lankymo ir pamaldų, vienas kapas, vienas mišras yra ypatingai išskiriamas. Tai Šopenas. Palaidojo jį prieš šimtat metų Pėre Lachaise kapinėse Paryžiuje. Vėliau prancūzų vyriausybė leidus, lenkai jo širdį išsigaubė ir Varšuvą.

Visas kultūringasis pasaulis šventia šią didelę sukaktį. Nežinau, kaip svetur, bet Prancūzijoje ir prancūzai ir lenkai ne tik savitarpį bendradarbiauja, bet ir lenktyniauja, beruošdami jo garbei minėjimus, koncertus. Jeigu prancūzai ta proga skuba klausytis pasaulinio garso pianistų koncertų ir savo tarpe su tipingai prancūziškai pasigardžiuoju pasakoją apie laisvą ir anuo metu rimtoje visuomenėje skandaliu nuaidėjusią Šopeno ir Georges Sand meilę, kaip apie vieną jo genialumo įrodymą, tai lenkai tą proga puikiai išnaudoja savo kraštui ir kultūrai propaguoti.

Visa tai stebinti, kiekvieno sąmoningo lietuvių žirdyje dideliu skausmu nuaidi mūsų vadovaujantių asmenų Paryžiuje nesugebėjimas išnaudoti Lietuvos vardui kelti ir jam nepagauti O. V. L. Milosz-Milašiaus, mirusio 1939 m. kovos 3 d., mirties dešimtmečio.

O. V. L. Milosz-Milašius jau šiandien vis labiau ir labiau pripažįstamas, kaip vienas didžiausių poetų, vadinasio poezijoje bus tuo, kuo jau muzikoje tapo Šopenas. Prancūzai tai jau žino. Jų radijas šiemet suruošė minėtimą, prie kurio lietuvių net neprisidėjo, nors yra kas padalnuoja

arba pakaliba. Šiaip Milosz-Milašius draugai ir gerbėjai prancūzai, jų žodžiais, norėdami būti mandagūs, laukė, kad joje tautiečiai pirmieji parodys iniciatyvą. Lietuviai tyloje. Taip jokio minėjimo nebūvo.

Tiesa, labai greitomis buvo suruoštos pamaldos, apie kurias net lietuvių žurnalai nebuvo laiku informuoti, o lygiai ir dr. Zidonytė, šiais metais įgijusi daktaro laipsnį už savo darbą apie Milosz-Milašius. Nors visais kitais atvejais visad buvo pranešama apie bažnyčios, tiesa, buvo paskelbtas prancūziškuose laikraščiuose, bet jų lietuvių neskaityti. Už mirusių reikia melstis. Bet didysis Milosz-Milašius ne tam gyvenė Paryžiuje ir visas savo jėgas per poeziją, per savo politinį veikimą skyrė Lietuvai, kad jo mirties dešimtmetį minint, už jį kaip už paprastą ir eilinį pilietį būtų tik atlaikytos pamaldos ir tai dar negašiam tautiečių skaitėliu dalyvaujant.

Organizaciniai reikalai
Pradedant rudens sezoną Šalpos draugija spalio 23 d. sukviėtė susirinkimą, kuriame pirmuoju punktu ėjo P. L. B. statuto skaitymas ir stilymas steigti jo skyrių Paryžiuje. Dr. Navakienė patarė nuo greitos akcijos kol kas dar susilaikyti ir palaukti, ką tuo klausimu nutars didelis ir senos kolonijos, kaip JAV ar Argentinoje, nes šis sumanymas išleina iš VLIK'o, kuris per paskutinius metus parodė visišką nesugebėjimą susitarti ir darniai dirbti. Po to kilo gyvos diskusijos. Atrodė, kad rimtas kolonijos elementas yra linkęs palaukti emigracijos galo, o, be to, laukti, ligi mūsų valstybininkai juristai ir t. t. dėl kurių sugebėjimo dirbti lietuvišką darbą nėra jokios abejonės, pasisakius tuo reikalu, išnagrindami patiekus projektus.

(Nukelta 7 pusl.)

Reikalingi lietuvių atstovai Vokietijoje

Transito stovyklose Vokietijoje Ventorfe ir Grohne, iš kur vyksta emigracija į JAV ir kitur, lietuvių atstovų nėra. Dauguma tarnautojų yra lenkai, latviai ir vokiečiai. Taip pat lietuvių nebėra ir NCWC istaigoje. Dėl to užkliuvusiems lietuviams tenka gana ilgai stovyklose gyventi ir patirti daug vargo, ligi pavyksta išsikviesti. Laimė, kad yra labai uolūs ir paslaugūs kunigai: Ventorfe — kun. F. Kireilis, Grohne — kun. V. Šarka. Jie labai daug visiems lietuviams padeda, palydi išplaukiančiuosius, platina lietuvišką spaudą ir kt. Džiugu, kad abudu gražiai dirba ir savo pastoracijos darbu.

Atitinkamos istaigos turėtų akreipti reikiama dėmesį ir paskirti, kaip ir kitos tautybės, savus atstovus.

Vladas Pauza

— 11,3 milijono akininių išduota D. Britanijos gyventojams nuo 1948 metų liepos 5 d., kada tenai buvo įvesta visuotinis ligonių draudimas. Manoma, kad ligi ateinančių metų to paties mėnesio bus išduota dar apie 9 milijonus štuko akininių.

Lapė raudonsnapė

Kiškis — piškis, lapė — snapė. Jis ir kiškis, jis ir lapė: Ką pagauna, tą apgauna, Pats ir krūmus greitai mauna.

Tai vyrutis visko pilnas: Sėja šiaudus, plaua vilnas. Iš tų vilnų verda košę, Per tą košę viską košia.

Ir išeina propaganda. Kai klausaisi, ji nekanda. Bet ilks į jos užanti — Pamatysi balsų danti.

LIETUVIAI PASAULYJE

— Vokietijoje išėjo iš spaudos naujas V. Pėteraičio parengtas "Mažasis lietuviškasis — angliškasis žodynas". Jis yra patogaus formato ir turi 418 psl. Žodyne yra 12.000 žodžių. Tai dar vienas ramstis lietuviams, besikuriantiems anglo-saksų kraštuose.

— D. Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovų visuotiniame suvažiavime dalyvavo 61 atstovas iš 56 skyrių. Tarp kitų lietuviškosios veiklos reikalų, sudaryti nauji Sąjungos vadovaujantieji organai.

— Pijus Bukauskas ir Algimantas Cibavičius, neseniai įsikūrę Kordobos kaunuose, Villa del Dique atidarė foto studiją, kurią pavadino "Lietuva". Iš vienos vietinės firmos jie yra gavę foto ir optikos reikmenų generalinę atstovybę.

— Kolumbijoje naujai įsikūrė jau apie 300 lietuvių. Dar laukiama apie 100 atvykstant. Bogotos mieste yra viso veikimo centras.

— Rašytojas Petras Babikas, po ilgesnės kelionės Kanadoje, nuolat apsigyveno Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro.

— Antanas Ubagevičius nusizudė Urugvajaus sostinės Montevideo priemiestyje, sužinojęs apie tragišką savo šeimos narių ir brolio likimą sovietinėje Lietuvoje.

— Gausėja Australijoje lietuvių menininkų, vis dar tebevykstant lietuvių tremtinių emigracijai. Viena pirmiausiai tenai atvykusiųjų yra išraškos šokėja D. Nasvytytė. Ir smuikininkas J. Gabrijolas. Vėliau atvyko rašytojas Pulgis Andriusis, o dabar — dalis A. Rūkštelė.

— D. Britanijos lietuviai gausiai įsigyja akcijas (šėrus) savo Kultūros Namų pirkimui. Namuose numatyta patalpos redakcijai, Sąjungos Valdybai ir kitoms esančioms ar dar įsikuriantioms lietuviškosioms organizacijoms.

— Adelė Matulalytė jau kelintas mėnuo dirba kaip kelevinių lėktuvų palydovė lėktuvų bendrovėje Aerea Posta Mixta, kurios lėktuvai kursuoja tarp Urugvajaus, Paragvajaus ir Čilės.

— Dainavos Sąjunga Rio de Janeiro mieste baigia tvarkyti biblioteką, kuria galės naudotis visi sostinės ir apylinkės lietuviai. Tai bus ir kultūrinio veikimo centras.

— Santiago mieste buvo surengta Čilės Lietuvių Diena, kurios minėjime gausiai dalyvauta.

— Belgijos lietuviai gavo per BALF'ą iš JAV devėtų drabužių siuntą. Drabužiai išdalyti labiausiai paramos reikalingiesiems.

— "Liaudies Dainos Mišriam Choru" — tokiu pavadinimu Vokietijoje, Memmingene, atspausdinta neseniai parašytas komp. J. Gaubo dainų rinkinys.

— Baletu mokytoja P. Jarmalavičiūtė Montevideo mieste įkūrė savo baletu studiją. Pirmieji jos pasirodymai vietinės spaudos šaltai sutikti.

— Prieš pusmetį iš Vokietijos į Venecuėlą atvykęs smuikininkas Donatas Jakavičius pakviestas solistu į geriausiajį Venecuėlos radijofoną "Radio Caracas".

— J. Gilvydis, lankydamas Argentinos ir Urugvajaus lietuviškas kolonijas, rodo filimais iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimą.

— Škotijos lietuvių naujoji karta, siekdama atgaivinti organizuotąjį tautinį veikimą, išrinko organizacinę komisiją iš septynių jaunuų veikėjų.

— Paskutiniuoju metu ir Šveicarijoje gyvenantieji lietuviai suskato emigruoti. Pirmuoju transportu į Australiją išvyko 26 asmenys.

— Australijoje išeinantis Australijos Lietuvos minėdį savo vienerių metų sukaktį. Šis laikraštis dabar yra tenai lietuviškosios kultūros skleidėjas ir organizatorius.

— Danijos valdžios duomenimis, dar apie 1.000 tremtinių liksią pačiame krašte, pasibaigus įkurdinimo akcijai. Lietuvių Danijoje yra visiškai nedidelis skaičius.

— Lietuvos konsulo P. Daudžvardžio kalba, kurią jis pasakė Chicago Lietuvos Konferencijoje, kongresmano N. J. Linehan įtraukta į JAV Congressional Record, straštie: "Lithuania's Right to Freedom".

PHILADELPHIA, PA.

WINIFRED'S
MOTERISKŲ DRABUŽIŲ
KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia
Evergreen 2-3961

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ
BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(prie bloko nuo Frankford ave.)
Tel. Jefferson 3-2328

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

WILLIAM VALAITIS
Visoheipias automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. MIEZIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 Philadelphia

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Pes. Cheltenham 2562

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —
3701 Old York Road

JOHN STARAH'S

Restorantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

MALONI LIETUVIŠKA UZEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania's Universiteto

MRS. ADAMS CAFE

Alice Valančienė, sav.
PUIKUS GERIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STEvenson 2-5625

PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2nd Street Tel.: DEW 5134

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas: Poplar 4119
Moderniška laidojimo istaiga: didelė grafi Poplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama natūrali vakas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų istaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėmę suteikti geriausį patarnavimą.

SILVER LAKE PACKING CO.

J. C. Kueragas, Sav.

Viena iš didžiausių skerdyklių ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

VIENYBE

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIŲA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Pentadienis, 1949 m. lapkričio 11 d.

SUKAKTIS TITOIZMO SEŠĖLYJE

Kaip kasmet, taip ir šiemet pro kaštoninę tribūną Maskvos Raudonojoje Aikštėje pražygiavo milijoninė bolševizmo pavergtųjų darbininkų ir karių minia, priversta kelti ovacijas savo režimui ir vadams.

Spalio Revoliucijos šventė didžiausia pompa buvo minima ir naujai jų užimtuose kraštuose. Visur gyventojai buvo priversti garbinti Didžiąją Revoliuciją ir jos dėka susikūrusiąją Sovietų Sąjungą, kaip vienintelę pasaulyje darbo žmogaus šali.

Jau trisdešimt du kartus bolševikiniai vadai varė pro tribūną savo vergus, deklamuodami jiems apie sovietinio gyvenimo rojų ir niekindami viską, kas liečia užsienį. Trisdešimt dvejus metus Sovietų Sąjungai, neperžengiama siena atsivėrusi nuo viso kultūringojo pasaulio, savo piliečiams kalė į galvas bolševikines tiesas, juos dvasiniai ir fiziniai maitindama ir rengdama tik pagal partijos parengtuosius receptus.

Visi tie, kurie išdrįsavo pasipriešinti ar pasireikšdavo su nuosava iniciatyva, bolševikams įprastiniu būdu seniai išnyko iš gyvųjų tarpo, lygiai, kaip išnyko visi Stalino idėjos draugai, lygiai taip, kaip pranyko ir dabar kasdien be žinios pradingsta visi jų režimui nepripitarią žmonės.

Stalinas, kuris nubuvo visus savo idėjos draugus, ir dabar vieni vieną stovi šalia savojo režimo ideologijos tėvo Lenino kapo, nepakenčia nė vieno, kuris galėtų pasipriešinti jo valiai. Panašus likimas būtų ištikęs ir jo auklėtinį Tito, kurį jis padarė maršalu ir davė valdyti kraštą. Bet Tito laiku nuo jo atsiskyrė, tai, nužudyti negalėdamas, bent praeikimą jam užėjo.

Tito atėjėjis Stalino paakino "sustiprinti partinį budrumą". Tito atėjėjis paakino ir kitų kraštų komunistus, kuriems jau įgriso stalinistiškas mokslas. Tačiau Stalinas jau griebsi atsargos žygių, kad susitvarkytų su visais nepatenkintaisiais.

Ne kitaip tenka aiškinti ir paskutiniuosius sovietų žygius, savo du generalus paskiriant itin atsakingiems postams: Lenkijos krašto apsaugos ministru ir kariuomenės vadu paskirtais sovietų maršalais Rokosovskis ir gen. Vassily Čukov — sovietinės kontrolinės komisijos Vokietijoje viršininku — rytinėje Europoje turės užgnaužti visas tautines aspiracijas, kur jos atsirastų: Lenkijoje ar Rytų Vokietijoje.

SUBURĖ LIETUVIŲ JEGAS

Už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę kovojančios lietuvių tautos narių dėmesį buvo sukaupęs lapkričio mėn. 4 ir 5 dienomis New York'e vykęs Amerikos Lietuvių Visuotinis Kongresas.

Nežinint to, kad jis buvo suauktas ir įvyko Amerikoje, į jį krypo viso pasaulio lietuvių akys ir širdys, nes tai, kas Kongrese buvo tariama, yra gyvybinis visos lietuvių tautos reikalas.

Ligišiolinė lietuvių kova nedavė pakankamų rezultatų. Bolševikinės okupantas ir dvasiniai ir fiziniai baigia naikinti mūsų Tėvynę. Laisvėje esančiųjų tos tėvynės vaikų buvo šventa pareiga nepaleisti kovos ginčo iš rankų, ligi kova bus galutinai laimėta.

Amerikos lietuviai, kurie visais laikais solidarai nešė likimo dalią su Lietuvos broliu, kartu gulėjo apkausoje ir dalijosi paskutiniu duonos kąsniu, ir dabar pasiėmė lemtingų žygių.

Jų suauktasis Visuotinis Kongresas vienengon draugėn suburė konstruktyvias pasaulio lietuvių pajėgas galutinei kovai. Kongreso metu priimtosiuose rezoliucijose iš visos Amerikos susivaziavę lietuvių atstovai pesisakė prieš sovietų vykdomas mūsų tėvynėje neteisėbas, apeliuodami į viso kultūringojo pasaulio sąžinę ir reikalaudami atstatyti padėtį.

Garsas apie šį Visuotinį Lietuvių Kongresą plačiai nuaidėjo po visą pasaulį, nes visi didieji Amerikos laikraščiai apie jį rašė. Vienon draugėn Tėvynės gelbėjimo reikalu susirinkusius lietuvius moraliai rėmė ir JAV valdžia. Prezidentas Harry S. Truman specialiu raštu sveikino Kongresą. Gyvu žodžiu, atsilankydami kongresan ir aplankydami jame posėdžiaujančius lietuvius, sveikino New York'o valstybės gubernatorių, senatorių ir kiti JAV valstybininkai.

Vieningasis Amerikos ir viso pasaulio lietuvių balsas, šįkart taip galingai pakeltas prieš mūsų tautos naikinimą, neprivalo nutilti ir neuitils, ligi laisvosios šalies laisvoje sostinėje vėl Amerikos lietuvių varpas prabilis: "O skambink per amžius..."

Šis Kongresas laisvėsems lietuviams suteikė pakankamai moralinių ir materialinių jėgų, kad laisvės kovos žibintai užsidegtų visur, kur tik yra lietuvių ir visus juos pažadintų visuotinei laisvės kovai visuos frontuos.

NEPAGRISTOS VILTYS

TITOIZMAS NĖRA BOLŠEVIZMO EVOLIUCIJA

Rašo P. Dailidė

palaikymą iš jo paskirto Maskvos patriarcho.

Bet, ar dėl to pasikeitė nors kiek gyvenimo sąlygos Sovietų Sąjungoje? Ar gavo tos sąjungos piliečiai nors truputį laisvės? Ar buvo susirūpinta jų gelbėjimu iš medžiaginio ir moralinio skurdo, kuriame jie bolševizmo buvo paskandinti? Anaipol! Bolševizmo patvirtėtoji žmogų, kaip i partijos nuosavybė, nė kiek nepasikeitė. Nepasikeitė nei iš tokių pažiūrų išėjimas žmogaus vertinimas. Pati bolševikų valdžios struktūra paliko ta pati. Ir vietoje Komintern'o greit atsirado Kominformas, su tais pačiais tikslais ir uždaviniais.

Net pavojaus metu, kada tikrai galima buvo laukti šokių tokių žlungancio bolševizmo gelbėjimosi priemonių, be įprastų bolševikams apgaulių, jokios evoliucijos demokratijos kryptimi nebuvo padaryta.

TITOIZMAS — JOKIA EVOLIUCIJA

Kas yra linkęs įžūrėti titozme bolševizmo evoliuciją i tautinį komunizmą, pamiršta, kad tai senas marksistų srovų ginčas. Tame ginče titozmas atstovauja tik tautinį marksizmą prieš tarptautinį stalinizmą. Titas yra toks pat bolševikas, kaip ir Stalinas. Tik jis mano, kad bolševizmo tikslai gali būti lengviau pasiekti, jeigu kiekviena komunistinė valstybė tvarkysis savarankiškai, o ne bus diriguojama iš Maskvos. Tai tik gudrus tautinį įsami panaudojimas diktatūros išlaikymui ten, kur tarptautinio stalinizmo šalininkų yra permaži. Bet demokratijai i toizmas tik tiek yra naudingas, kad jis sukelti bolševikiniam fronte ginčus, kaip pasukimas nuo Maskvos nustatytos "generalinės politikos linijos". Tikėtis iš titozmo, kad jis savo baciomis užkrės visus bolševikų satelitines valstybes

ir prives prie rimto bolševikinio fronto skilimo, nėra pagrindo.

Titozmo reiškinį buvo jau prieš trisdešimt metų bolševikų užgrobtose Kaukazo valstybėse. Ne svetimi jie buvo ir Baltijos valstybėms, nors ir ne buvo tokie ryškūs, kaip Jugoslavijoje. Bet stalinistai sugebėjo visur savo priešinkus sudoroti. Jie gali susidoroti ir su Jugoslavija.

GANGSTERIZMAS NĖRA IDEOLOGIJA

Kai kalbama apie evoliuciją, tai evoliucijuoti gali politinę ideologiją. O ar bolševizmas savo praktika yra parodęs, kad jis turi bet kokią ideologiją? Visa jo praktika ligi šiol buvo pagrįsta melu, prievarta, teroru, klaida ir smurtu. Dėlto bolševizmo žinovai visai pagrįstai laiko jį apvilkto i valstybinę formą tarptautinio gangsterizmo, sudarančiu gėdą mūsų amžiaus civilizacijai. Tai kokios evoliucijos iš jo galima laukti?

Generoals Howley, neseniai grįžęs i Ameriką po to, kai jis ketverius metus išbuvo amerikiečių sektoriaus Komendantu Berlyne, šitaip rašo apie bolševikus žurnale Collier's:

— Rusai yra negirdėti melagaliai ir sukčiai, ir nėra pagrindo prileisti, kad jie kada nors pasikeis... Per ketverius metus aš nemiegojau naktimis, mėgindamas surasti būdą juos nugalėti — sulaukyti juos nuo apvogimo miesto mano akyse. Aš kalbėjau ir ginėjau si juais prie konferencijos stalo per tūkstančius valandų, tur būt, daugiau, negu bet kuris kitas amerikietis pasaulyje, ir mes negalėjome sustarti net dėl bulvių, biakų kontroli. Iš tų biakių, bolševikai padarė politinį klausimą...

Toks generoals Howley bolševikų apibūdinimas turėtų būti autoritetingas įspėjimas vakaruose tiems politikams, kurie, gyvendami iluzijomis, vis dar tikti kaskokio bendradarbiavimo su bolševikais ir kaskokios jų režimo evoliucijos.

IŠ ŽEMELAPIO PRANYKES MIESTAS

Cekijos kurorto Kablovytary likimas

Pasauliniuose kelionių biuruose anksčiau naudotieji spalvoti prospektai, vaizduojantieji pasaulinio garso Cekiijos kurortą Karlovy Vary, dabar tik makulatūrai tinka. Dabar Čikagoje pasirodžiusiuose mokykliniuose žemėlapiuose ši vietovė yra visiškai pranykusi.

Šio miesto likimas jau buvo nuspręstas tada, kai 1945 m. sovietai perėmė i šaurę nuo jo esančias Jachimovo urano kasyklas ir pradėjo jas plėsti. O nuo to laiko, kai i pietvakariuose nuo jų sovietai užtikasti, jau nieks neišstengs sulaukyti šio kurorto šaltinių su-naikinimo, nes sovietai ir čia savo darbą vykdė pagal nusistatytą penkmečių planą. Kaip jie patys skelbia, iškasamos urano rūdos kiekis pralenkias net turtingasas Belgijos Kongo kasyklas.

Jau viduramžiuose savo si-dabro kasyklomis žinomas Jachimovo klonis, pirmukart pagarsėjo dvidešimtojo amžiaus pradžioje, kai Madame Curie atrado paslaptįgąjį radiumą. Nuo to laiko čia viena po kitos išaugo gausios sanatorijos, klinikos, laboratorijos, radiumo tyrimo institutas ir viešbutiai. Šis Cekiijos kampelis pasidarė viena labiausiai pelningiausių vietų. Ir ligi II pasaulinio karo pabaigos Europoje tik čia buvo iškasamas uranas. Per dvidešimt metų nepriklausomojo gyvenimo Cekijs gavo iš čia daugiau kaip 100 g radiumo, kuriam buvo sunaudota per milijoną tonų urano rūdos. Vokiečiai okupacijos metu dar labiau išplėtė radiumo gamybą, tačiau ne numanyti nenumanė, jog Jachimovo rūda savyje turi dar vertingesnių jėgų, kurių jiems visiskai būtų pakakę pasigaminti atominių bombų galutinai karui laimėti.

Vos karui pasibaigus, vakariečiai jau gvyal domėjosi Jachimovo urano rūdos kasyklomis, tačiau Praga tylėjo. Tada jau buvo beprasidedanti reikštis jos simpatija Maskvai. Jau 1946 m., kai Jungtinių Tautų pilnaties konferencijoje šis klausimas iškilio, Cekiijos užsienio reikalų ministris Jonas Masarikas stengėsi nuraminti savo vakariečių bičiulius, tardamas: "Čekijs niekad neeis, kad jos urano rūda būtų panaudojama kitiems kuriems tikslams, negu padėti kenčiančiai žmonijai."

Tik po 1948 m. perversmo vakariečiai galutinai ištikino, kad Masarikas jiems pasakas pasakoję. Šitai paaiškėjo tada, kai iš Cekiijos pabėgęs Ivo Duchaczek Londone išdėstė viską, kas jam buvo žinoma. O pasirodė, jog jau tada, kai jis 1946 m. lydėjo Masariką i Londoną, šis jam buvo papa-

sakojęs įvairių smulkmenų iš 1945 m. čekų ir sovietų slapto susitarimo, kuriuo Jachimovo sritis buvo perleista sovietinei administracijai. Ši slapta susitarima žinojo tik keletas asmenų, o kai sveikatingumo ministris dr. Prochazka, žinoma, to nepatyręs, norėdamas patikrinti santarinių tenai esančių įrengimų stovi, norėjo aplankyti Jachimovo slėnį, tai sovietinė sargyba jam pastoję kelia. Jis tylėdamas turėjo sugrįžti Pragon.

Nuo to laiko čekiai Jachimove neturi jokio balso. Kasyklos yra tik sovietų žinioje. Kadaisė buvusiam praburiam Palais viešbutyje, dabai skurdinti, sovietiniai, atomo tyrinėtojai, inžinieriai ir technikai, Sovietinis, NKVD savo vyriausiąją būstinę įsisteigė buvusiam Radiumo institute. Kituose evakuotuose viešbutuose ir namuose gyvena kariuomenė, kuri saugo kasyklas. Įėjima i pačias kasyklas, supa trijų-keturių metrų aukščio trigubos tvoros, padarytos iš spygliuotų ir elektrinių vielų. Gausiuose sargybos bokštuose budi sargybiniai, apsiginklavę kulkosuodžiais. Buvusiame "Adlon" viešbutyje sovietai įrengė atomo tyrimo institutą, kuriam vadovauja sovietų mokslininkas, atomo tyrimo specialistas, Kirtisov. Jo žinioje dirba vokiečiai atomo tyrinėtojai: dr. Hans Ohnesorg, dr. Franz Lerchner ir dr. Felix Hammerschmid.

Tačiau be jų, čia dar dirba labai daug vokiečių ir čekų politinių kalinių, kurie yra sutalpinti Alt-Röhiau koncentracinėje stovykloje. Tai vadina-mieji "reakcionieriai" iš Karpatų, Slovakijos ir Bohemijos. Kiekviena ryta, jie sunkieji mialis atgabenami i darbovietes, kuriose trūksta paprasčiausių sanitarijų įrengimų bei medicinos pagalbos. Todėl yra didelis žmonių mirtingumas, kurį sovietai stengiasi papildyti vis naujais transportais iš rytinės Vokietijos zonos. Čekų darbininkams buvo siūlomi tiesiog pasakiški atlyginimai, tačiau mažai savanorių teatsirado.

Paskutiniuoju metu Cekijs je įvykdytieji masiniai gyventojų suėmimai daug naujų darbo jėgų suteikė urano kasykloms. Anksčiau tik kelios Jachimovo rajone velkusios kasyklos dabar pagausėjo net ligi 25-30, kurios jau pradėtos ir Bohemijos pusėje. Tuo tarpu jau ir už Jachimovo klonio sovietai neseniai vėl surado naujų urano gyslų, ko pasekoje šias vietoves visiškai hermetiškai uždarė nuo pasaulio. Tuo būdu, juo toliau, tuo daugiau vietovių Cekijs vadaus reikalų ministerija bus priversta išbraukti iš savo krašto žemėlapių.

Komunistai stiprina terorą Lietuvoj

(Atkelta iš 1 pusl.)

Šiais metais žieminių javų derlius Lietuvoje buvo menkas. Didžiuliai žemės plotai buvo visiškai neapsėti, nes nėra kam jų sėti. Kai tik žieminiai javai buvo nuapati, tuoj komunistų partija pradėjo terorizuoti, kad, nieko nelaukiant, prievoliės būtų pristatytos valstybei. Komunistų partijos nariai ir komjaunolai buvo išvartyti i kaimus priežiūrėti, kad būtų greit vykdomas javų kūlimas ir pristatymas i valstybinius sandėlius. Komunistų laikraščiai pradėjo ištisus puslapius spausdinti grasinimų tiems, kurie prievolių laiku nepristatys. Sovietų Sąjungoje vienintelis dalykas išplidomas, tai komunistų partijos grasinimai. Kas nepaklauso, tas tikrai atsilpa pačiausiomis sadistiškiausiomis priemonėmis.

Praėjusiais metais javų surinkimas nebuvo toks karšgalviškas, kaip šiais metais. Ūkininkai pergyvena tiesiog kosmarą. Kiekvienam kampe rėkte rėkta, kad, jei grūdų neatiduosi, tuoj būsi suimtas. Ir, norint nelaimę toliau nutumti, nieko kito nelieta, kaip tik grūdus atiduoti ir dar dalyvauti "savanoriškose" raudonose gurguliuose. Tos gurguliuose tai dar kartą ūkininkų aptipėjimas, bet jau vadinamas savanorišku. Tas savanoriškumas tuo pasižymi, kad komunistų partijos pareigūnai išnešioja raginimus tose gurguliuose dalyvauti ir grasiina, kad, jei nepildoma grūdų neves, bus irasyti i liaudies priešų sąrašus... Rūdens sėja svetimos žemės Ūkininkai, suvartyti i kolchozus, nenori dirbti, nes jų

darbo vaisiais naudojasi svetimieji. O komunistų partija nori, kad visi daug dirbtų ir jiems krautų turtais. Tarp ūkininkų ir valstybės interesų atsiranda labai didelis plyšys. Tą plyšį komunistai nori išlyginti ne kuo kitu, kaip tik dar kartą prievarta. Todėl, artinantis šis metų rūdens sėjai, i kaimus vėl pasipylė savi ir atveziniai komunistai ūkininkus terorizuoti, kad jie užsėtų didžiausius duoninių javų plotus. Laikraščiuose vėl nauja banga grasinimų ir nurodymų pavarėdams, kurie to įsakymo nepaiso. Patys ūkininkai, kad ir kolchozuose būdami, dar nori išlaikyti, kad ir mažą, savarankiškumą, bet juos plauste plausta partijos bižūnas.

Mokytojų ir mokinių terorizavimas Rugsėjo mėn. pradžioje viosose Lietuvos mokyklose po atostogų prasideda mokslas. Visa rugpj. ęjo smarki agitacija, kad visi mokytojai, kurie tik skaitomi nepatikimais, būtų atleisti, o jų vieton paskirti komjaunolai. Kadangi komjaunolų mokytojų nėra tiek, kiek reikėtų visoms mokykloms, tai i mokytojus skiriami ne mokyklų nebaigę asmenys. Svarbu, kad tik būtum komunistų partijai iškikimas.

Mokyklų Lietuvoje tikrai du kartus daugiau įsteigta, negu jų anksčiau buvo. Bet jos įsteigtos tam, kad visus vaikus pervarytų per komunistinio auklėjimo katilą. Mokykla dabar Lietuvoje tarnauja ne mokslui, bet komunistiniam auklėjimui. Mokykloje lengviausiai vaikams iškalti visus

komunistinius melus, todėl i naujų mokyklų steigimą krepiamas didžiausias dėmesys. O, kai vaikai i mokyklas suvaromi, tai jie tada prievarta verčiami būti komjaunolais, išsžadėti viso tai, kas lietuviška ir garbinti "tėvą ir moterį", kuris pavergė i nuarintą Lietuvą. Vaikai, kurie priešinosi paklusti tokiui auklėjimo sistemai, persekiojami, dažnai suimtinėjami ir kankinami.

Komunistinių knygų priverstinis pardavimas Komunistai Lietuvoje yra uždraudę bet kokių privatu knygų spausdinimą. Visos knygos ir laikraščių leidyklos yra komunistų partijos žinioje ir kontroliuojamos. Knygų ir laikraščių propagandos reikalams leidžia galybė, tik niekas jų knygo neperka. Po kelių metų okupacijos bolševikai apsižiūrėjo, kad beveik visos atspausdinto knygos tebeguli, o laikraščių tiražai keis kartus mažesni, negu anksčiau Lietuvoje buvo. Todėl šį rudenį vėl buvo pradėta smarki kampanija tas knygas išbrukti už pinigų visiems, kurie jų nenori. Tuo tikslu sudarytos platinųjų "brigados", eina ir "knygas platinai", sudarydami sąrašus tų, kurie atsisako tas knygas pirkti. Knygos prievarta ūkininkams brukamos ir javų surinkimo punktuose. Kai už atvežtus javus išmokami pinigai, tada tie knygų platinotojai priverčia pirkti ir tas knygas, kurios teršia visa tai, kas lietuviška. Ir vargas tam, kuris atsisako tų komunistinių knygų pirkti. Tokie laikomi liaudies priešais ir taip pat suimtinėjami i kalėjimus ir išre-

Didžioji lietuvių dailės paroda

Adv. Antanas Olls, kurio pastangomis ši paroda buvo atgabenta į Ameriką ir eksponuota New York Hall of Science patalpose, šiuo žygiu nusipelnė visų padėkos ir pasigėrėjimo. Kaip jis pats savo žodyje pareiškė, tai bus pirmas bandymas Lietuvos laisvės kovą perkelti į kultūrinę plotmę. Ir dabar jau galima tvirtinti, kad šis žygis duos labai gražių vaisių.

Prieš pat parodos atidarymą V. Olls'as buvo pakviestas pasikalbėti per televizijos stotį New York, kur buvo progos amerikiečiams ne tik pademonstruoti lietuvių liaudies meno dirbinius, bet taip pat papasakoti ir apie Lietuvą.

Ir nors neįsaija išbaigtose patalpose atidaryta paroda tuojau ėmė lankyti ekskursijos iš apylinkinių miestų. Taip pat daug mokyklų užsako sau lankymo dienas.

Paroda savo ekspozicijai ir gausi ir įvairi. Daug paveikslų, skulptūrų, grafikos, keramikos, liaudies meno dirbinių. Tačiau visų dėmesį pirmiausia atkreipia kuki, išbukušiomis spalvomis statulėlė. Tai iš žemaitijos pro geležinę uždangą prasiveržęs rūpintojėlis. Jis iš 1715 metų. Mažes bandžiau, rekrūtus, rusų kazokų siautėjimą, knygnešius po sunkiom knygų naštom palinkusius, slaptą keliaujančius.

Dabar jis, parėmęs galva, rūpinasi pavergtos Lietuvos vargais.

Parodoje dalyvauja 32 dailininkai, neskaitant tautodailės autorių, kurie kaip bitės sušėdė šia savo darbus, įamžinant lietuvių sunkių tremties keliu vargus. Visi šie darbai įvykdyti sunkiose sąlygose, trūkstant pačių paprasčiausių priemonių. Tačiau parodos lankytojai paprastai būna patys negalėtingiausiai teisėjai ir, neatlaidžiai kritikuodami rasti trūkumus, ieško tarp dailininkų pačių stipriųjų. Tenka pripažinti, kad retai kada galima taip užtikrintai atskirti praveržiančius dailininkus, kaip šioje parodoje. Ir tuojau išryškėja trys dailininkai, atstovaujantieji parodoje tris pagrindines meno šakas: tai skulptorius Vytautas Košuba, tapytojas Vytautas Kasiulis ir grafikas Vytautas Jonynas. Prie tos trijulės galima dar prijungti ir, daugiau tūkomojo pobūdžio, keramikę E. Košubiene.

Paminėtieji parodos dalyviai yra stipriai, kuriais remiasi visos parodos meninis svoris.

V. Košuba, kuris lietuviams amerikiečiams pažįstamas dar iš tų laikų, kada dar mokiniu būdamas sukūrė Vytauto Didžiojo statulą Lietuvos pavilijonui pasaulinėje parodoje Amerikoje. Šiuo kartu jis išstato nedidelio formato darbus. Tačiau jie yra stipriai meniniai išbaigti. Kad ir moderninėse jo medžio figūrų formose aiškiai matyti, jog skulptorius žinojo, ko jis siekia. Ypač patraukia ir lietuviškai širdžiai artimas jo medžio bareljefas "Motina". Čia daug gilaus jausmo motinos veide, o besilisintis vaikas ant motinos krūtinės dvelkia nepaprastu švelnumu. Medžio

P. Augiaus medžio raižinys "Lietuvoje"

drožiniuose V. Košuba pasirodo, kaip plataus masto skulptorius. Parodoje eksponuota jo darbo konsulo J. Budrio galva lūdija jos autorių esant taip pat gerą portretininką. Čia išgautas ne tik panašumas, bet veidui priduta ekspresija ir tvirtumas, kas būdinga visai V. Košubos kūrybai. Galia, kad parodoje nematyti jo "Sv. Veronikos" ir "Eglės žalčių karalienės", atvaizduotų knygoje "Lithuanian Art in Exile".

Tapybos skyriuje pirmoji vieta, be abejo, tenka Vytautui Kasiuliui. Šis jaunas dailininkas dar nepriklausomai Lietuvoje kiekviename parodoje nustebindavo visus, kaskart pateikdamas vis naują dvasią dvelkiančių darbų. Ir šiuo kartu V. Kasiulis yra šviežias, pats save pralenkiantis. Šioje parodoje jis išstato allejaus ir pastelės darbus, ir sunku pasakyti, kurioje technikoje jis yra stipresnis. Jo paveikslas "Dailininko šeima" yra įdomus tiek savo tema, tiek ir menine išraiška. "Lietuvaite" spręsta dekoratyviškai ir perleikta drąsiais ir įtikinančiais mostais. Jeigu V. Kasiulio allejinė tapyba yra ryškiai stipri, kartais kontrastingu tonu, tai pastelės turi ir ryškumo ir švelnumą. Geriausiai parodoje rodomų pastelių nusisekusia gal reikėtų laikyti gulinčią moterį, kuri labai santūrių tonų deriniais gražiai išlaikta švelnioje spalvų gamoje. O gretimame paveiksle "Motina su vaiku" V. Kasiulis pasiekia retai pasitaikantį temos, technikos, piešinio ir spalvos suderinimą.

Įdomūs taip pat V. Kasiulio paveikslai, vaizduojantieji dailininką savo atelje. Šia tema V. Kasiulis, atrodo, išimtinai pamėgęs. Šiuo metu dailininkas gyvena Paryžiuje, ir pastatiniuose jo darbuose sumirgėjo nauji tonai ir formos. Nenuostabu, kad šiuo dailininku susidomėjo New Yorko galerijų vadovai ir teirėjais dėl galimybių surengti jo darbų parodą New Yorke.

Džiugų nusistebėjimą parodoje sukelia V. K. Jonyno išstati pašto ženklai Vokietijoje, o besilisintis vaikas ant motinos krūtinės dvelkia nepaprastu švelnumu. Medžio

ypač lietuviško bažnytkaimio vaizdas žiemą.

Ad. Varno portretai lūdija šį dailininką esant gerą portretininką ir pajėgų tos srities meisteri.

Lietuviškos temos P. Augiaus iliustracijose praskamba įdomiais formomis. Taip pat ir A. Galdikas tarp savo pamėgtų žydinių sodų išstatė ir peizažą iš Lietuvos.

Gausus tautodailės skyrius turtingas, kaip senais audiniais, taip ir naujais, Vokietijoje pagamintais dirbiniais. Audiniai, juostos, medžio, odos dirbiniai, o ypač kryžiai ir koplytėlės, atlikti skoningai lietuviškos ornamentikos dvasioje. Taip pat ir parodos lankytojų šis skyrius mėgstamas.

Galima būtų apie parodą daug rašyti ir kalbėti besvarstant jos meninę pusę, tačiau šiuo kartu buvo svarbesnė politinė parodos reikšmė, negu meninė. Menas šiuo tarpu tapo priemone Lietuvos laisvės kovai vesti. Ir reikia pasakyti, kad ši uždavinį jis atlieka. Nežiūrint parodoje išstatių kūrinių tematikos, jau pati paroda savo buvimu amerikiečiams daug pasako. Ir New York Hall of Science, skelbdama šią parodą, sako, kad tai yra menas, prasiveržęs pro geležinę uždangą.

VL. Vijeikis

V. Kasiulis — Portretas

Visa eilė jo iliustracijų medžio raižiniuose yra atliktos kultūringai ir aukšto meninio lygio. Kai kuriuose jo raižiniuose pasiekta tiesiog virtuosizmo, kas jį pastato greta pasaulinio masto grafiku.

Keramikos skyriuje dėmesį patraukia E. Košubienės statulėlė, kurioje išstati amerikiečiams daug pasako. Ir New York Hall of Science, skelbdama šią parodą, sako, kad tai yra menas, prasiveržęs pro geležinę uždangą.

Visa eilė dailininkų dar paminėtini, tik siauri straipsnio rėmai neleisčia to padaryti. Tenka tik tiek pasakyti, kad kaip visose parodose, taip ir šioje yra dailės darbai, patinkančių plačiai publikai ir tokiu, kurie patraukia dėmesį tik tos krypties meno mėgėjų. Tokiu ryškiai pavyzdžiu gali būti V. Petravičius, kuris, be abejo, yra vienas originaliausių mūsų grafiku. Tačiau plačioji publika jo darbuose neranda vaizdų, nė išpūdžių. Tuo tarpu, kai meno žinovai pripažįsta jo darbus esant įdomius ir aukštos meninės vertės, plačiai publikai labai patinka C. Janušo peizažai, o

Pas šaltų šaltinėlių

Pas šaltų šaltinėlių,
Pas čyštų vandenėlių,
— O! tai tynai girdė
Jaunasis bernelis
Juodberėlius žirgelius.

Ir atajo mergelė,
Baltoji lelijė.
O tai vis klausinėjo
Pas jaunų bernelį:
— Ar tai tavo žirgeliai?

Atsakė jai bernelis,
Baltasai dobilėlis:
— O tai tai vis mano,
Jaunoji mergela,
Juodberėliai žirgeliai.

Atsakė jam mergelė,
Baltoji lelijė:
— O tai tik neimpulkie
Saltan šaltinėlin,
Cystana vandenėlin.

— Nors aš čionai impulsiu,
Tynai aš neaprapusiu,
— O tai dar liks mano
Kiaunių kepurėlė,
Auksalio žiedužėliai.

Pas šaltų šaltinėlių,
Pas čyštų vandenėlių,
— O tai tynai plovė
Jaunoji mergelė
Plonas savo drobėlas.

Ir atajo bernelis,
Baltasis dobilėlis.
O tai vis klausinėjo
Pas jaunų mergelę:
— Ar tai tavo drobėlės?

Atsakė jam mergelė,
Baltoji lelijė:
— O tai tai vis mano.
Baltosios drobėlės,
Jaunasai dobilėli.

Atsakė jai bernelis,
Baltasai dobilėlis:
— O tai tik neimpulkie
Saltan šaltinėlin,
Cystana vandenėlin.

— Nors aš čionai impulsiu,
Čionai aš neaprapusiu,
— O! tai dar liks mano
Šilkų skepetėlis,
Auksalio žiedužėliai.

Dain.: Karolis Pigaga, 69.
Gimt.: Kamisarkos k., Nedzinygės par. Atv.: 1907. Gv.: 229
Ames St., Brockton, Mass.
Užr.: 1949.9.2. Arch.: R 41/7.

Žymusis filosofas dr. John Dewey savo 90 m. amžiaus sukakties proga gavo vertingą kinetiską statulėlę.

LIETUVISKOJI KNYGA — SVIEŽIAS KRAUJAS

Su šešiolika tūkstančių naujai atvykusių lietuvių tremtinių išlejo šviežio kraujo ir kiekvieną lietuviškojo gyvenimo Amerikoje gyslą. Tai ypatingai pastebima kultūrinėje srityje: spaudoje, muzikoje, dainoje. Štai, jau reikiama ir lietuvių rašytojai: Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija Čikagoje išleido dr. Jono Ballo knygą "Istoriniai padavimai". Netrukus iš spaudos išelsina ir kitų autorių knygos: Stp. Zobarsko "Pakarklio išdavimas" ir jaunimui — "Doleris iš Pittsburgo". B. Brazdionio — Vytės Nemunėlio — "Pavasario vėjelis", L. Zitkevičiaus eiliuotos satyros, L. Dovydėno "Žmogus po Pensilvanijos kalnais". Turi knygų spaudai paruošę ir kiti rašytojai, kurie laukia leidėjų.

Kaip Europoje? Lietuviškosios kolonijos Europoje (Vokietijoje, Austrijoje, Belgijoje, Italijoje) mazažiau lietuvių rašytojų ten mazažiau. Lietuviškosios knygų leidyklos baigia daryti, tačiau savo veiklos nesustabdė. "Patris" baigia dideli darbai — A. Sapokos "Lietuvos istorijos

išleidimą. Tai bus kapitalinis veikalas, kuris iš spaudos išelsina ateinančių metų sausio — vasario mėn. "Lux" leidykla neseniai išleido A. Vaičiūnaitės "Italijos vaizdus" ir E. Brazdionio kūrybos rinkinį "Per pasaulį keliauja žmogus". Spaudoje yra "Maironio lyrika", kur tips žymiojo mūsų poeto visos poemos ir "Pavasario balsų" rinkinys. Anglijos lietuvių kuria knygų leidimo bendrovė ir pirmoje eilėje numatė išleisti E. Nevevičiaus romaną.

Knygos koncentruojamos. Besibūrant vis didėjaniam lietuvių skaičiui Amerikoje, ir lietuviškoji knyga tikiama vienon vieton. Brooklynje įsteigtas Lietuvių Spaudos Centras, kuris pasiryžęs sukurti ir platinti visų lietuviškųjų leidyklų leidžiamas knygas. "Patris" daro žygius perkelti per Atlantą 10.000 egzempliorių savųjų leidinių. "Sėda" — taip pat lietuvių Amerikoje bus suleistas visas mūsų knygų lojynas, kuris atėjus laikui, galės būti pervežtas į Lietuvą.

G. A. BIURGER BARONO MIUNCHHAUZENO NUOTYKIAI

KELIAUJANT, KARIAUJANT IR MEDŽIOJANT

Sumanumas yra vyriškų žygių siela! Jei kareiviai ir jūrininkai dažnai jos dėka laimingai išlieka gyvi, tai medžiotojas už savo laimę jai nemažiau turi būti dėkingas.

Kartą, vienos medžioklės metu, besibaistydamas, patekau prie vieno ežero, kuriame plaukiojo keletas tuzinų laukinių ančių, viena nuo kitos taip toli išsisklaidžiusių, jog vienu šūviu nesitiekčiau daugiau numušti kaip vieną viemintelę antį, o nelaimė — šautuve jau buvo paskutinis šoviny.

O man kaip tik rūpėjo, jas visas surinkti, nes artimiausiu laiku aš norėjau pavaišinti visą būrį geriausių savo draugų bei pažįstamų.

Atsiminiau, kad medžioklės krepšyje dar turiu gabaluką lašinių, atlikusių nuo mano maisto atsargos, tad pririšau jį prie ilgoko šumies sieto, kurį išvijęs mažiausiai dar keturgubai pailginau, ir, pasislėpęs lendrių krūme, įmečiau jį į ežerą. O po to su malonumu žiūrėjau, kaip artimiausioji antis greitai atplaukė ir tą gabaluką prarijo. Pirmtiniją tuojau pasekė kitos, o kadangi nesuviršintas trupins su virve greitai užpakalyje vėl išlisdavo, tai jį prarydavo šėkančioji antis ir taip toliau. Trumpai tariant, lašinių gabalėlis, nuo virvelės nenutrūkdamas, padarė kelionę per visas antis.

Ir taip jos visos buvo suvarstytos, kaip perlai ant virvelės.

Su didžiausiu pasitenkinimu ištraukiau jį krantą, tuo "šniureliu" bent pustuzinį

kartą apsvyniojau pečius bei liemenį ir nuėjau namo. Kiek paėjęs, kai mano našta vis labiau pradėjo sunkėti, jau ėmiau beveik gailėtis per daug jų prisigaudęs. Bet tada man padėjo vienas keistas nuotykis, kuris pradžioje į nekokią būklę mane buvo pastatęs. Pasirodo, antys buvusios dar gyvos ir kai tik jos atsigavo, iš išgąsčio gana smarkiai pradėjo mušti sparnais ir kartu su manimi kilti į orą. Geras patarimas šiuo momentu daug kam būtų buvęs labai brangus dalykas. Tačiau aš šia aplinkybe taip vykusiai pasinaudojau, kad, švarko skvernais vairuodamas, galėjau drąsiai kristi savo gyvenamosios vietos kryptimi.

Atvykus prie namų, svarbu buvo be nuostolių nusileisti. Todėl, perspausdinėdamas vieną po kitos ančių galvas, nusileidau lengvai, tiesiai pro savo buto dūmtraukį į virtuvės židinį, kur, laimei, dar nebuvo užkurta ugnis. Mano virėją apėmė nustebimas ir baimė, kuri tuojau pasikeitė šviesiu džiaugsmu, kai aš pakilau sveikas ir parodžiau jam savo gausųjį laimikį.

Panašų atsitikimą kartą turėjau ir su grandine kurapkų. Buvau išėjęs išbandyti

naujo šautuvo. Jau buvau išsėdęs visi šratų atsarga, kai netikėtai iš po kelių staiga pakilo visa eilė laukinių vištelė. Gyvas noras matyti vakare keletą jų ant savo stalo privedė mane prie tokio sumanymo, kuris taip pat turėjo būti apvainikuotas geriausiu pasisekimu.

Kai tik pamaciau, kur tos vištelės nusileido, vieton šratų šautuvan įdėjau grūstuvą, kurio išorinį galą, kiek besuspėdamas, dar nusmailinau.

Dabar, artėdamas prie kurapkų nusileidimo vietos, tuo akimirksniu, kai jos pakilo, paleidau šūvį ir su malonumu žiūrėjau, kaip tas mano grūstuvas su septyniomis kurapkomis, kurios, gal būt, stebėjosi per anksti ant ieško patekusios, netoliese palengva nusileido.

Juk pasakytą, kad gyvenime reikia mokėti ir sau pačiam pagelbėti.

Kitą kartą viename Rusijos miške, užtikau nuostabiai gražų, juodą lapiną. Būtu būvę nepaprastai galima šratais sudraskyti jo brangų kailį.

Ponas Reinekis stovėjo visi arti prie medžio. Tad iš tūtos greitai išėmiau šratų, o jį vieton įdėjau gerą vinį ir iššoviau. Taip meniškai pataikiau, jog prie medžio kaip kaktė prikaliau lapino uodegą. Ramiausiai prie jo priėjęs, išsitraukiau medžioklinį peilį, kryžiskai perpjoviau jam snukį ir, pagriebęs botagą, taip mandagiai išprašiau jį iš kailio, jog net miela buvo žiūrėti.

Atsitiktinumas ir gera laimė dažnai pataiso klaidą. Tuojau po to aš vėl pergynau vieną nuotyki, kai didelio miško gilumoje pamaciau nuo manęs tostančią šerno patelę su vaiku. Paleidau šūvį, bet jis jų nekliudė. Šerniukas nubėgo tolyn, o jo motina sustingo vietoje, lyg prie žemės prikaltas.

Arčiau ištyrus, paaiškėjo, jog ta šernienė buvo akla.

LANKYKITE

DIDŽIAJĄ LIETUVIŲ DAILĖS PARODĄ

Paroda pratęsima iki lapkričio 27 d.

Atidaryta kasdien: 10 val. priešpiei iki 10 val. vakaro.

Lapkričio - November 12 ir 13 d.d.

Meno programa

Programoje dalyvaus Lietuvos operos dainininkai:

V. Jonuškaitė, Ip. Nauragis, Vl. Ivanauskas
Sokių programa atliks:

Elena Čiurlytė su Alfonsu Liepinu
ir O. Bichnėvičiūtės bei M. Zukauskienės vadovaujama
taut. sokių grupė

Programos atliekamos: šeštadienį ir sekmadienį
2 ir 6 val. popiet.

Didžioji Lietuvių Dailės Paroda
New York Hall of Science
Broadway at 44th Street New York City

Motery Pasaulis

Redaguoja V. TYŠLIAVIENE

NEW YORKE AUDŽIA DAIL. A. TAMOŠAITIENĖ
LIETUVIŲ MOTERŲ PARODOS SKYRIŲ APLANKIUS

Dail. Tamošaitienės skyrius Kanados Žem. Ūkio. Parodoje Montrealyje.

Tarptautinėje Moterų Parodoje, kuri kasmet sistemingai margaspalyje New Yorko miesto publika supažindina su pasikyrusių tautų individualią kūrybą, ir šiemet lietuvių moterų skyrius yra įrengtas toje pačioje vietoje. Gali sakyti, puikoje vietoje, ne kokiam kampe, bet ten, iš kur ir tave lankytojai gerai pamato ir pats gali puikiai sekti meninę programą, kuri antrajame aukšte įrengtoje scenoje pasiskirai atliekama kiekvienos tautybės atstovų.

Bendros patalpos, tiesa, labiau sudaro didelės daržinės įspūdi, tačiau kiekviena tautybė čia stengėsi savotiškai jaukiai įrengti savo kampelį, kad patrauktų parodos lankytojų aki.

Lietuviškasis kampelis tikrai gi patraukė savo spalvingumu, kuris čia reiškiasi ne tik lietuvių audiniais ar medžio drožiniais, bet ir gyvais lietuviškais eksponatais. Dubingių krašto tautinį kostiumą dėvinti P. Mažeikaitė gyvu žodžiu paaiškina besidomintiems lietuvių eksponatais ir kraštu, o jos gražia išvalda ir puikiai atrodančių tautinių drabužių žavis kiekvienas.

Pačiame lietuviškosios dalies centre yra lietuviškos staklės, kuriosna įriestas lietuviškais tautiniais raštais audimas. Jau netrumpą audeklo galą parodoje naudojus dail. A. Tamošaitienė, pamažu verdama šelva ir dar lėčiau kaštydama lietuvišką raštą, lankytojams rodo, kaip išaudžiamas šis margaspalvis, visų aki patraukias lietuviškas drabužis.

Daug rūpesčio su JAV multine turėjusi dail. A. Tamošaitienė, tačiau viską nugalėjusi, ji padarė ligą keičianę, net iš Kanados atvykdamas su savo sesute P. Mažeikaitė ir atsiveždama šiai parodai taip įdomius eksponatus. Daug galvos skausmo būtų turėjusios New Yorko lietuvių parodos organizatorės, jei dail. A. Tamošaitienė čia nebūtų atvykus.

Bet dabar dail. A. Tamošaitienė sėdi už staklių. Su V. Tyšliaviene sėdime šalia jos ir klausomės šios nebuviškos viešos kalbos apie jos kelionę iš Kanados ir apie jos gyvenimą ir darbą Montrealyje. Ji pamažu audžia, besidomintai lankytojai ką nors paaiškina ir vėl su mumis kalbasi, iš lėto verdama šelva ir mindama staklių pakojus.

Dail. A. Tamošaitienė priklauso negausiai grupei mūsų menininkų, kurie emigracijoje susikūrė sąlygas dirbti savo srityje. Šiandien ji su savo vyrų, taip pat dailininku, Mont-

realyje sudarė meninį centą, ne tik patys galėdami praverinti, bet dar sudarydami sąlygas, šioje srityje dirbant, pragyventi ir visai eilei asmenų, nekalbant jau apie didelį jų bendrą įnašą į vietos lietuvių kultūrinį gyvenimą.

Dail. A. Tamošaitienė Kanados žemėje pasiekė namų ruošos darbininkių schemoje, lygiai, kaip ir keletas jos buvusių Freiburgo dailės studijos mokinii. Perėjusi metų lėpos 6 d. pastekusi Montrealyje, po savaitės ji jau atgavino savo studiją, kurioje pradžioje buvo dirbama teoretiskai, o vėliau, atsiradus patalpoms ir audimo įrankiams bei medžiagai, ir praktiskai.

Tarptautinis YMCA-os skyrius Montrealyje dailininkei atėjo pagalbon. Jo paaišpove pavyko gauti net keturis kambarius, kurių vienas skirtas svečiams, antrame biblioteka, o du — studijai. Ta pati YMCA studijai duoda siūlus ir stakles, įmdama tam tikrą nuosimintį už išaustus ir parduotuosius audinius. Šitos sąlygos studijai duoda progos pilnai atlikti praktikos darbus ir plačiau pastreikti visuomenėje, atstovaujant lietuvių liaudies meną.

Ligi šiolei studija jau dalyvavo visoje eilėje didelių parodų, o paskutiniuoju metu įvykusioje Kanados Žemės Ūkio parodoje lietuviškasis skyrius visą laiką buvo dėmesio centre. Su lietuvių audiniais tada susipažino šimtai tūkstančių parodos lankytojų. Žinoma, parodos labai išvargina ir trukdo studijos darbą. Pati dailininkė sako:

— Kai jau sugrįžti iš parodos, tai esi taip nuvargęs, jog, rodos, ir pasižadi, kad ateityje daugiau nebedalyvausi, kad tai jau paskutinis kartas, bet paskui vėl žodžiu neišėsi. Ir vėl keliauji žmogus su dėžėmis ir lagaminais. —

Čia dailininkė baigia ir, pakėlus akis nuo audinio, kažin ką paaiškina negrei, kuri sustojo prie staklių ir lietuvišku kaštytiniu raštu domisi.

Kai ji praeina, teiraujosi dailininkės bendrų išpūdžių iš parodos lankytojų. Dailininkė, lyg ir apgalvestauja, kad New Yorko lietuviškais audiniais ne taip domimasi, negu Kanadoje. Mat, tenai yra tam tikra moterų dalis, kurios pas save namuose laiko stakles ir laisvalaikiais audžia. Ypač Montrealyje yra toks stiprus europiečių centras, kur liaudies menul skirtamas didelis dėmesys. New Yorko tuo tarpu moterys tenkinasi daugumoje bendru žvilgsniu į audinius, nesirūpindamos sužinoti, kaip padaromi vienoki ar kitoki raštai.

Kai atėjome parodon, jau buvo vėlus laikas. Besikalbėdamos su dailininke, girdėjome dainuojant ir matėme šokant indusus. Programai pasiūlytas, dar nespėjome gerai apžiūrėti lietuviškas lėlas, kai pasigirdo parodoje budinčiųjų švilpukas — ženklas, kad baigiasi lankymo laikas. Tai jau vienuolika valanda nakties. Dailininkė su sesute turėjo nueiti nusirengti tautinių drabužių, o parodos rengimo komisijos narės nuo stalių nuėmė vertingiausius eksponatus, prakeidamos juos į šalį.

Rytojaus dieną vėl prasidės parodos lankymo laikas ir vėl istorija kartosis iš naujo. Idomi ta Tarptautinė Moterų Paroda New Yorko, bet įdomus ir brangus lietuviškasis kampelis, kuriame dailininkė A. Tamošaitienė audžia lietuvišką audeklą. Čia pat man prisimena dail. Tamošaitis, kuri prieš gerą pusmetį mačiau Grohno pereinamoje stovykloje su keturiom didelėm dėžėm keliaujant į Kanadą. Jos buvo pilnos neįkainojamų mūsų liaudies meno turtų. Jam laimingai pavyko čia viską atvežti iš Europos.

Tarp negausių mūsų liaudies meno turtų rinkėjų ir žinovų dailininkai Tamošaitė turi gausiausių rinkinius, kuriuos mielai atveža į parodas. O čia ne tik saviestiams malonu juos pažūrėti, bet gražu ir svetimiešiams parodyti. Kaip gerai, kad tokių žmonių turime.

S. Narkėlinaitė

O. Celedinienė, Kavalauskienė, Davidonienė ir keliolika kitų lietuvių moterų veikėjų iš Philadelphiajos buvo atvykusios aplankyti Lietuvių Dailės Parodą New Yorko.

MOTERŲ VIENYBĖ RUOŠIASI KONCERTUI

Lapkričio 1 d. įvyko eilinis M. V. susirinkimas, gausiai narėms dalyvaujant. Susirinkime nutarta surengti Naujų Metų sutikimą Andersons Corner ant Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y., ir išrinktos delegatės Liet. Kongresan: M. Strumskienė ir U. Bacevičienė - Bacey.

P. M. Strumskienė padarė pranešimą apie Baltus Komiteto veiklą. Paašškėjo, kad programa yra jau galutinai sutvarkyta, o narės T. Podzius ir

A. Blake lanko mūsų profesionalus ir biznierių programos garsinimo reikalais.

Ir visos narės uoliai darbuojasi.

Ateinantis susirinkimas įvyks lapkričio mėn. 15 d. Damų bute. Narės kviečiamos atsiųsti rėmėjų adresus ir bilietų knyguciu šaknelės.

Moterų Vienybė nuosirdžiai užjaučia savo narę R. Diržienę, kuri, po akių operacijos, nustojo vienos akies regėjimo. M. V. Kor.

TRAGIŠKAI MIRĖ E. ŠPOKAITĖ - BURNELL

Philadelphia, Pa. — Lapkričio 7 d. tragiškai mirė Elena Špokaitė Burnell, Philadelphia, Pa., gyvenančių K. ir S. Spokų vienintelė dukrelė. Elena buvo tik 23 metų amžiaus.

Nelaimė, kuri atėmė šios jaunos lietuviškos gyvybę, įvyko jos namuose Philadelphiajoje, kur ji, ištekėjusi prieš metus laiko, sukūrė gražų šeimyninį židinį. Lapkričio 1 d. vakara, po vakarienės, Elena prigulė ant sofos savo salionė ir, rūkydama cigaretę, išsėjos. Jos vyras buvo išėjęs trumpam laikui. Kai grįžo į namus, jį pastikio ugniesgelis, o viduje rado savo jauną žmoną sunkiai apdėgusią ir be sąmonės.

Kas įvyko tuo metu, kai jis buvo išėjęs, aišku. Elena, rūkydama cigaretę, užmigo ir nepajuto, kai pradėjo degti jos drabužiai, o paskui ir sofa, ant kurios ji gulėjo. Tuojau buvo nugabenta į ligoninę, bet po 7

Elena Špokaitė-Burnell

dienų mirė. Jos liūdi vyras, tėvai, du broliai Adolfas ir Bronius ir eilė kitų artimesnių ir tolimesnių giminių. Elena palaidota lapkričio 10 d. palaidota lapkričio 10 d. Holy Sepulchre kapinėse.

Jau kelintas iš eilės trepties kultūrininkas atvyksta į JAV Vienybės sudarytosiomis darbo ir buto garantijomis. Lapkričio 10 d. Amerikos krantus pasiekė ir rašytoja Nelė Mazalaitė - Krūminienė, pažįstama mūsų skaitytojams tiek iš savo bendradarbiavimo šiame skyriuje, tiek ir iš savo knygų, kurių paskutinioji "Ilgesio legendos" buvo premijuota trentyje.

New Yorko Lietuvių Tarybos Moterų Komitetas kviečia VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

TARPTAUTINĖJE MOTERŲ PARODOJE,

kuri įvyks 71st Regiment Armory, 34th Street ir Park Avenue, New York City, š. m. lapkričio mėnesį, nuo 7 d. ligi 13 d., nuo 11 val. ryto ligi 11 val. vakare.

Parodoj dalyvaus p. Anastazija Tamošaitienė ir p-lė Aldona Mažeikaitė iš Kanados. P. Tamošaitienė yra sodžiaus meno ir audimo autoritė. Medžiagų audimas bus demonstruojamas staklėmis.

P. Tamošaitienė priims užsakymus tautiniams kostiumams, pagal savo asmeninę prigėdūrą Parodoj išstatytų eksponatų galima bus nusipirkti. Lietuvių vakaro programa su daina ir šokiais įvyks —

sekmadienį, lapkričio 13 d., 8,30 val. vakare

Bilietus pirkite iš New Yorko Tarybos organizacijų sekretorių, iš Moterų Komiteto narų, redakcijų ir 3012 Woolworth Building, New York City, telefonas Beekman 3-1398.

VALERIJS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbinuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave", "permanent wave" ir kitokia

Importuotos mašinos

Viš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave.

Ozone Park, N. Y.

Tel. Virginia 3-1327

Lietuviška marškinių siuvalka ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklarasčius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą pulkių šalikų, kaklarasčių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ZEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. Evergreen 8-2954

BROOKLYN 6, N. Y.

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVES

ALBERT ELICE, Sav.

ĮSTEIGTA 1920 M.

DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS ISPARDAVIMAS

Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai,

Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai

DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%

Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.

248-50-52-54-256 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4387.

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne

LORIMER COFFEE SHOP

FRANK DOMIKAITIS, Savininkas

Sviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir plieniškių valgių pasirinkimas.

417 LORIMER STREET

BROOKLYN, N. Y.

TAUPYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% i metus, kredituojamas bertainia.

Nuosimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradėdant nuo \$25 iki \$7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša, nuosimtį nuo paleikamos iki paskutinės metų ketvirtio dienos.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Avenue

Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Įsteigta 1860

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ

Siunčia maisto ir drabužių paketus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto paketus, kuriuos galima užsakyti W. U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos paketus nieko nemoka.

Nr. 1. — \$6.50

Nr. 2 — \$10.00

2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekonio, 1 sv. kiauš. mėsos, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

Nr. 3 — \$7.00

Nr. 4 — \$6.00

2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekonio, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. arbatos, 4 oz. kavos ekstrakto, 1 sv. bityų medaus.

Nr. 5 — \$5

Nr. 6 — \$5.70

4 sv. kiauš. taukų, 1 kvorta valg. aliejaus, 10 sv. kiauš. taukų, 5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

IŠ RUDENEJANČIO PARYŽIAUS

(Atkelta iš 3 pusl.)

Legionierių klausimas

Anaruojų punktu ėjo labai svarbus — lietuvių legionierių klausimas. Reikalas yra toks: virš dviejų šimtų lietuvių, nenorėdami būti išgabenti, daugumoje, į raudonąją Lietuvą, įstojo į garsųjį sveltisalių legioną. Po kelių metų tarnybos, dažnai perširgę maliarija ir kitas ligas, šiltiesiems kraštams būdingas, grįžta į Prancūziją. Norėdami būti arčiau savų tautiečių, spiečiasi Paryžiuje, kur dabar dirbančiųjų pasiūla yra kur kas didesnė, negu darbo. Blogiausia tai, kad jie negauna jokių pašalpų ir jokios pirmenybės darbu gauti. Jų dabartis ir dar daugiau ateitis kelia labai didelio susirūpinimo. Tas rūpestis yra juo didesnis, kad Prancūzijoje sindikatai — mūsikai profesinės sąjungos — yra nepaprastai galingos institucijos. Iš jų vienas tarp-tautinis "Travailleurs thre-tiens" sindikatas mums visais atžvilgiais yra priimtinas. Tenka laikyti nusikaltimu delsti mūsų tautinio skryliaus prie to sindikato steigimą. Toks skrylius ne tik palengvintų legionieriams gauti darbo, bet ir labai pastarnautų Lietuvos ir mums daromų skriaudų propagavimui. Kitos, už geležinės sienos esančios, tautos, net neturėję savo valstybių, kaip ukrainiečiai, turi savo patalpas, kas jdomiausia, kad šie pastarieji to sindikato pagalba, gabenama savo tautiečių, gyvenančių Belgijoje, nepakenciamose sąlygose, į Prancūziją lauk darbamams. Juk ir lietuvių Belgijoje esama. Siame sindikate ir gudai žada įstaisyti, tik vis lietuvių trūksta.

Parama iš JAV

Po legionierių atėjo pats mažiausias klausimas. — BALT'as atsiuntė drabužių, kurie greit bus padalinti. Tuo tikslu buvo renkamas dalinio komitetas. Buvo pasiūlyta dvi pamainos po du asmenis, bet Bačkis išėjo, kad joks komitetas, jokia valdyba negali būti lyginio skaičiaus, nes tuo atveju joks rimtas darbas, joks sutarimas nėra įmanomas. Būtinai reikia rinkti du plus vienas, tuo pačiu lyg užpažadamas ginčą dėl VLIK'o, kuris iki paskutinės reformos turėjo lyginį (10) narių skaičių. Po pusiau slapto balsavimo buvo išrinktas trijų narių ir dviejų kandidatų komitetas.

Reikia kitokio vardo

Siame susirinkime, kaip ir ankstyvesniuose, buvo keliamas klausimas.

TARZANAS

GRĮŽTA Į DŽUNGLES (Tęsinys)

Gerai, Džena, — atsakė jis. — As amesuis keionė, Angiljā mėnesui, ir taos mes vazuosime Karu.

Bet kai prasnko mėnuo, ji vėl rado priezasčių vestuvėms atidėti, ir pagaliau Kleitonas apviltas ir abejodamas turejo išvažiuoti į Angiljā vienas.

Laškai, kuriuos jis paskum gaudavo iš Dženos, nepadėjo įvykdyti sumanytų planų, ir pagaliau parasė laišką profesorui Porteriui, prašydamas padėti. Senis visumet palaikydavo Kleitono pusę ir gyrė jį santuoka. Kleitonas jam tikio, o pats, būdamas šaka seniausių pietų Amerikos giminių, gal jau net per daug vertino jo vardą. Tačiau profesoriaus dukterė visai kitaip žiūrėjo į tai ir visiskai Kleitono vardo nebrangino.

Laške Kleitonas kvietė profesorių atvažiuoti į Londoną paviestū kartu su m-riu Filanderiu, Esmeralda, ir kitais. Jis manė, kad Angiljoje, toli nuo įprasto gyvenimo, Džena nebe taip bijos jungtuvų, kurių ji nieku būdu nediršo daryti tėvėkėje.

Tą pat vakarą, kai gavo Kleitono laišką, profesorius pareiškė vaziuosias į Londoną ateinančią savaitę su visa šeima.

Tačiau ir Londone neengviau buvo su Džena susitarti.

mas narių ir nenarių klausimas. Vis netrūksta lietuvių, kurie, kad ir dalyvaudami lietuviškame darbe iš principo, protestuodami prieš nevykusį šalpos draugijos vardą, neišrašo į narius. Prancūzijoje savišalpinės draugijos yra sudaromos neturtingiesiems globoti, t. y., besimokančiai jaunumenei arba tiems, kurie dėl intelektualinio nusilpimo, ligos ar didelio amžiaus tapo reikalingi materialinė pagalbos. Savišalpinė draugijė tegali tik su sau tolygiomis bendrauti, o jeigu kreipiasi į kitas visuomenio, kultūrinio ir ypač politinio tipo draugijas, tai tik užtarmimo ar išmaldos prašydamas. Atsižvelgiant į tai, kad Prancūzija yra nusistovėjusių bendravimo formų ir tradicijų šalis, toks nevykęs draugijos pavadinimas išstūmė mūsų kolonijā už kultūrinio ir politinio gyvenimo ribų. Bet kam ieškot Prancūzijos? Ir Lietuvoje savišalpinės draugijos niekad nesprendė jokių kultūrinų ir juo labiau politinių problemų, prie kurių neabejotinai priklauso ir P. L. B. skryliaus steigimas.

Sitokia padėtis juo labiau yra apgalvėtina, nes nuo karo pabaigos ypač Paryžiuje gyvenno arba, ilgiau jame sustodami, pravažiavo nemažas lietuvių inteligentų skaičius ir jie nebuvo išnaudoti su Prancūzijos kultūrininkais ar politikais rušiams užmegsti. Kiti skatina

Tuo tarpu Strassburgo negausūs lietuvių, susiburdami į Lietuvos Sąjungą, padarė nepaprastai daug. Jau nekaltant apie kitas už geležinės sienos esančias tautas, kurios pasinaudodamos tuo, kad naujai draugijai įregistruoti policija tereikalauja septynių narių, išteigė po kelias ar net kelioika draugijų, visų pirma norėdamos parodyti, kad gyvos ir turi įvairių kultūrinų ir politinių interesų, bet lygiai ir tam, kad kiekvienas tautietis pagal savo pažūras ir skonį, tapdamas nariu vienos ar kitos draugijos, paremtų išsilavinimo veiklą.

Sutarę pasimelsti už visus mirusius lietuvius ir praleidę tylą J. Baltrušaičio ir Milosza Milašiaus kapų pagerbimą, sugiedoję Tautos himnā, Paryžiaus lietuvių skirstėsi, grįždami prie kasdienių darbų. L. K.

JOHN JAKULEVICIUS
Painter & Decorator
General Contractor
16 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarieniems ir kitokioms iškilimėms bei puotoms.
126 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
MOST POPULAR BAR IN TOWN
ENTERTAINMENT EVERY NIGHT
Phone: GR 7-9765
78-80 ST. MARKS PL.
(6th St. near 1st Ave) NYC.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVISKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išplėdome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8802

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALE
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7468

WEST HILLS INN
M. Danieliene, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L. I., N. Y.
Tel.: Huntington 3253

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Louis Restaurant
L. ALEKSEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Sviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Evergreen 4-9407

Julius Adomaitis Bar and Grill
Pirmutinė ir paskutinė vieta, kur galima ne tik išsigerti, bet ir gardžiai pavai gyti.
187 E. 24th St. Bayonne, N. J.
Bayonne 3-7922

Vaičiūno Viešbutis
Naujai įrengti kambariai. Centralinis šildymas. Siltas ir šaltas vanduo. Maudynės. Kainos nuo 5 iki 7 dol. savaitę.
Jonas Vaitkevičius, Ved.
72 Ocean Ave.
Jersey City, N. J.

LOUIS GAUBAS
Parduoda ir talso įvairiausius rūšių LAIKRODŽIUS
14 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

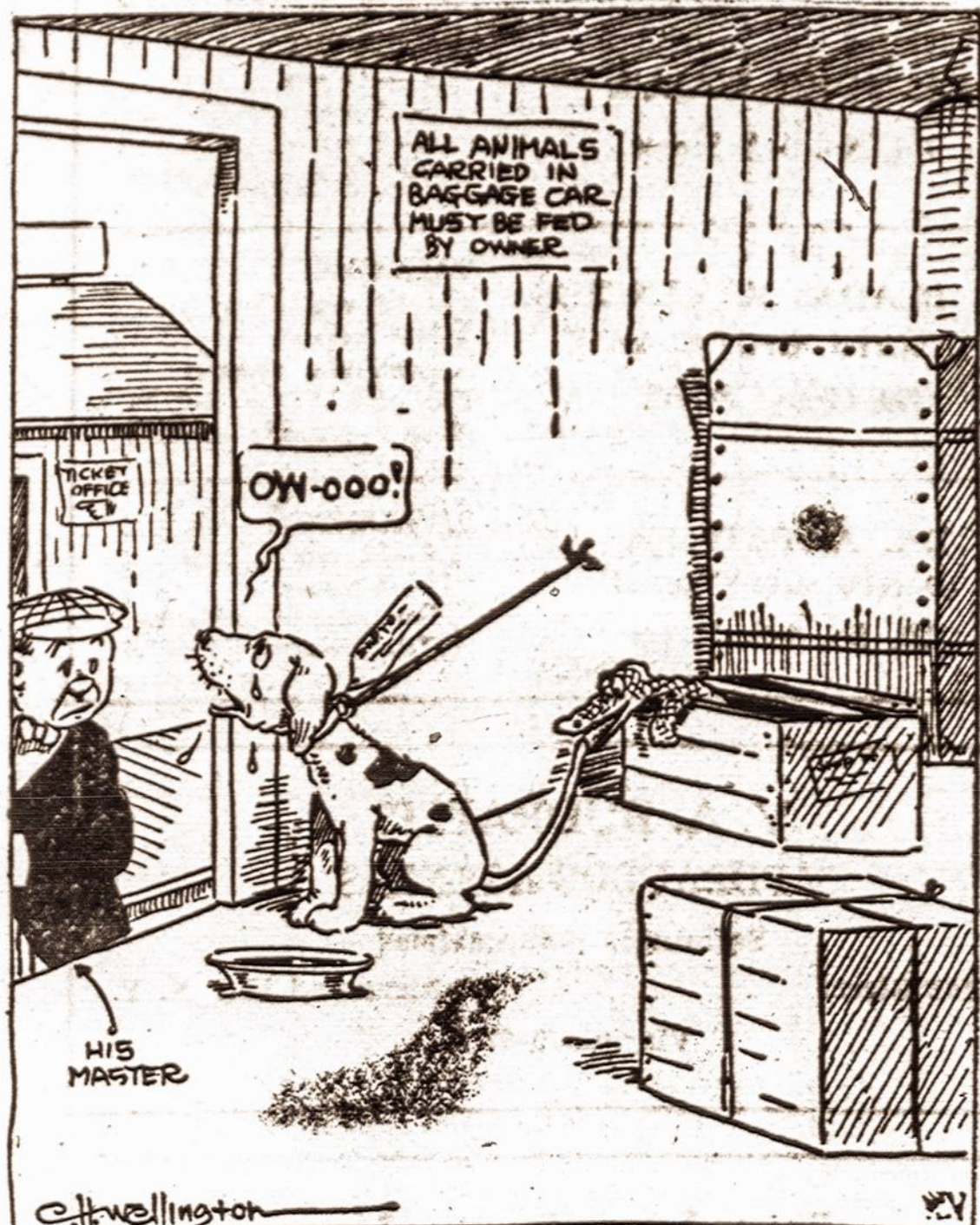
LIBERTY PARK BAR & GRILL
Kate Laseck, sav.
1141 Liberty Avenue
Waverly 3-9515 Hillside, N. J.

BOSTON BAKERY
A. Stakeljuanas, sav.
30 William St. Harrison, N. J.

LIETUVISKA UZEIGA
Ethel Chesney, sav.
81 Avenue A Bayonne, N. J.

L' N' ED.
Stephan H. Martis, sav.
804 W. Elizabeth Ave.
Tel. 2-3246 Linden, N. J.

LIETUVISKA UZEIGA
Adam Rubis, Jr.
1601 S. Wood ave. Linden, N. J.

VĒLIAUSIAI ATVYKĖ LIETUVIAI

Spaliū 12 d. laivu General Hersey į Bostono uostą atvyko šie lietuviai:

Adomaitis M. ir S., Maspeth, N. Y. — Apanavičius V. ir S., Wellesley, Mas. — Azubals A. ir S., Beverly, Ind. — Apanavičiūtė S., S. Hadley, Mass. — Banaitis K., Santa Monica, Cal. — Bitinas A., Crowley, La. — Butkūnas R., Phila, Pa. — Ciurlys E. ir S. — Daukša J., Chicago, Ill. — Dimša M., Virginia Beach, Va. — Dambrauskas G. ir S., Coalinga, Cal. — Elskis A., Baltimore, Md. — Galešas A. ir S., Orangeburg, S. C. — Gauronškis A., Great Neck, N. Y. — Gegžna P., Chicago, Ill. — Gintvilaitė V., Worcester, Mass. — Gravrookas J., Cleveland, Oh. — Gruodis P., Lawrence, Mass. — Jakniūnas A. ir S., Biddford, Me. — Jasinskas J., Ocean City, N. J. — Jukomonas V., Astoria, Ore. — Juodvirkis P. ir I., Chicago, Ill. — Karosas V., Litchfield, Ct. — Karpiūnas S., Scottville, Kansas. — Levė L. ir S., Hartford, Ct. — Linertas T., Waterbury, Ct. — Lukoševičius A., Brooklyn, N. Y. — Markūnas P. ir S., Fort Collins, Colo. — Markevičienė C., Beverly, Ind. — Marčėnas J., Detroit, Mich. — Merknerienė J., Butler, Pa. — Mikalauskas St., Newark, N. J. — Milavickaitė I., Chicago, Ill. — Moricas J. ir S., New York, N. Y. — Janusevičius M. ir C., Chicago, Ill. — Plešnis S. ir K. — Pranaitis J., New ir Z. — Rudzevičius M. ir T., Dover-Foxcroft, Me. — Rutkauskas A. ir S., Detroit, Mich. — Sadauskienė R., Newark, N. J. — Salkauskas J. ir H., Waukegan, Ill. — Satas A. ir D., Chicago, Ill. — Šaraukas A. ir S., Cicero, Ill. — Skaisgeris K., Chicago, Ill. — Skinner V. ir S., Chicago, Ill. — Stankūnas J., Brockton, Mass. — Stepanavičius S. ir S., Astoria, Ore. — Stepanavičius J. ir S., So. Boston, Mass. — Surkovienė E., Waban, Mas. — Sneideraitis J. ir S., Five Points, Cal. — Stašaitis J., Chicago, Ill. — Sadinauskas B. ir S., Blance, Texas. — Paulauskas J., Chicago, Ill. — Orentas J. ir S., Springfield, Ill. — Tunkis J., Gary, Ind. — Ulevičiūtė A., Windsor, Ct. — Uleckas V. ir S., Baltimore, Md. — Valavičius P., Pittsburgh, Pa. — Vepelūnas P. ir S., Baltimore, Md. — Vredvė V., Harrisburg, Va. — Vėlavaličius J., Pittsburgh, Pa. — Vanagaišis J., Collinsville, Ill. — Voverius F. ir S., Los Angeles, Cal. — Vendelytė M., L. I. C. N. Y. — Zidenis S. ir B., Phila, Pa. — Zitkus A. ir S. — Zubrickienė M., San Fernando, Cal.

New York, N. Y. — Baziliauskas S. ir S., — Bružas J. ir S., Cleveland, Oh. — Bytautas V. ir S., — Bilalysytė L., St. Louis, Miss. — Biuzys J., E. St. Louis, Ill. — Cepukas J., E. Berlin, Md. — Čiplijauskas E. ir D., Baltimore, Md. — Dabriala A. ir J., Worcester, Mass. — Dainauskas K., Newark, N. J. — Didžiulis A. ir S., Chicago, Ill. — Dikmanas K., El Centro, Cal. — Duvė G. ir S., Thibodaux, La. — Banevičius V., Drew, Miss. — Feiferis V. ir S., Clarksdale, Miss. — Feingis A. ir S., Highdale, Miss. — Gatautis I. ir S., Mayberry, Pa. — Grigaliūnas A., Cleveland, Oh. — Gegis V., W. Va. — Cekanauskas V., Chicago Heights, Ill. — Janevičius V. ir E., Cleveland, Oh. — Juodis O., Brooklyn, N. Y. — Jurgevičius P. ir I., Lowell, Mass. — Juozapajis A. ir S., Ansonia, Ct. — Karuza E., Chicago, Ill. — Kidulas A. ir S., Melrose Park, Ill. — Kazėnas J., Cambridge, Mass. — Kirspyla P. ir K., Omaha, Neb. — Kuprėnas A., Fairfax Station, Va. — Kurelaitis O. ir V., New Haven, Ct. — Kulšauskas B. ir R., Waterbury, Ct. — Laučienis J., Brockton, Mass. — Milėnė K., Eu Calli, Wis. — Mockūnas S. ir S., Phila, Pa. — Mrozinkas A. ir S., Port Chester, N. Y. — Nelsas A. ir S., Omaha, Neb. — Neverdauskas, S. ir S., Newton, N. Y. — Patalauskas A., Royal Oak, Mich. — Petkevičius J., New York, N. Y. — Pomerigaitė J., Chicago, Ill. — Paulauskas V., Brooklyn, N. Y. — Petkauskas V., S. Boston, Mass. — Pupalalgis B., Methuen, Mass. — Rugis J., Weynesville, N. C. — Rugys A. ir S., Brooklyn, N. Y. — Rutkūnas B. ir S., Phila, Pa. — Sereika T. ir T., Hartford, Ct. — Stakonis A. ir S., Chicago, Ill. — Strupys M. ir S., Los Angeles, Cal. — Steikūnas A. ir E., Worcester, Mass. — Stockus M. ir T., Chicago, Ill. — Svabinskas J., Chicago, Ill. — Skardžius P. ir S., Santa Monica, Cal. — Satkauskas C., Paterson, N. J. — Surkus A. ir S., Detroit, Mich. — Stockus B., New York, N. Y. — Tilvikas D. ir S., Cadyville, N. Y. — Trumpa V., Los Angeles, Cal. — Vaišvila E. ir K., RD. Marion, Md. — Vaškevičius O., Kenosha, Wis. — Valčiūnas I. ir S., Chicago, Ill. — Valavičius A., Chicago, Ill. — Virbalis J., Zeilenople, Pa. — Zaganavičius B. ir Z., Webster, N. Y. — Sapalas P. ir S., Calver City, Ind. — Stefanavičienė M., Chicago, Ill. — Stilauskas V., Chicago, Ill. — Vilutis J., Westville, Ill. — Vaišvila M. ir L., Marian, Md.

PADĖKA
Nepažįstamai, bet bračgiškai lietuvių M. Samatauskienė, dirbančią NCWC New York, už sudarymą garantijų mūsų šeimai atvykti į JAV, nuosirdžiai esame dėkingi.

Spaliū 13 d. laivu General Harry Taylor į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Adomavičiūtė R., Chicago, Ill. — Aleksandravičius J. ir S., Shorard, Miss. — Aviza A.

Telefonas: Evergreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINES KRAUTŪVĖ
Mūsų batų kokybė jau senis yra žinoma lietuviams
DIZIA USIAS PASIRINKIMAS
VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
215-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV 7-2043

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. Evergreen 7-4774.

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, Evergreen 8-9770
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel. Newton 9-4464
F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikiams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

DAILĖS PARODOS PROGRAMOS

J. Oišauskas, žinomas artistas iš Amsterdam, N. Y., drauge su solistu St. Liepu, Lukšu ir vietos parapijos vikaru, lankėsi Vieniybės įstaigoje.

J. Salavėjus iš Worcester, Mass., dalyvavo Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese ir ta proga sumokėjo Vieniybės prenumeratą.

F. J. Bagočius, advokatas, buvęs SLA prezidentas, Vieniybės įstaigoje, kuriai jis sumokėjo iš Amerikos Lietuvių prašties.

J. Bablinskas, atvykęs iš Am. Liet. Kongreso, lankėsi Vieniybės įstaigoje, kuriai jis sumokėjo prenumeratą už dvejus metus.

Lietuvos Valsybės Operos solistė Juzė Augalytė dainuos melniamie Vieniybės koncerte, kuris įvyks 1950 m. sausio 29 d. New York, Webster salėje.

Šiuo metu ji dažnai dainuoja Philadelphia Lietuviams ir su pianiste G. Leoniene rengia koncertams kitose liet. kolonijose.

Lietuvija ir tremtyje ji buvo viena populiariausių Lietuvių dainininkių.

J. Pupka, Vieniybės skyriaus iš Worcester, Mass., buvo atvykęs į Visuotinį Amerikos Liet. Kongresą ir ta proga sumokėjo savo prenumeratą už dvejus metus.

F. Valčiūnas, biznierių ir veiksėjas iš Montello, Mass., dalyvavo Vis. Am. Liet. Kongrese, lankėsi Vieniybės įstaigoje ir ta proga jai paliko auką — dešimtinę.

J. Ceponis, mūsų laikraščio bičiulis iš Hamden, Conn., dalyvavo Vis. Am. Liet. Kongrese ir ta proga lankėsi Vieniybės įstaigoje, palikdamas jai prenumeratą už dvejus metus.

St. Moekus, žinomas veikėjas ir pramonininkas iš Boston, Mass., drauge su žmona Antanina dalyvavo V. A. L. Kongrese ir ta proga Vieniybės spaudos reikalams paliko savo auką.

P. Labanaukas, dalyvavęs Lietuvių kongrese, aplankė dailės parodą ir savo draugus New York, grįžo į Wisconsin valstiją, kur viename universitete profesoriauja.

Aleksas Kutkus yra ne tik operos dainininkas, bet ir prietras pianinų derintojas. Sultingiausias gali kreipti šiuo adresu: 974 Sheridan Ave., Bronx, Tel. JE 6-5035. Sutin-ka taip pat vykti į New Yorko apylinkes.

Visi lietuviai, tiek vietiniai, tiek neseniai atvykę iš Europos, seni ir jauni, vyrai ir moterys susitiks lapkričio 24 d. 5 val. po pietų Klasčiaus salėje, Maspeth, kur įvyks

KREPŠINIO RUNGTYNĖS

tarp Liet. Atletų Klubo ir Apreiškimo parap. Vyčių.

Tai bus pirmosios krepšinio rungtynės, kur savo jėgas išbandys vietos Lietuvių jaunimas su atvykusiais iš Europos sportininkais.

Po rungtynių bus šokiai su menine programa. Gros Nakties Pelėdų orkestras, tautinius šokius šoks p-lės Bichnevičiūtės vadovaujama grupė, dainuos vyrų oktetas Aidai (vad. J. Galmimo). Visi tie malonumai tik už 75 centus.

Ps. 8 — 1949 m. lapkričio 11 d.

Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso metu Dailės Parodos lankymas buvo ypatingai gausus. Visas tris dienas parodoje buvo daug žmonių, atvykusių kongresan ir tuo pačiu metu norėjusių pamatyti lietuvių tremtinių dailininkų meno darbus. Dailės Parodos rengėjai tomis dienomis suruošė specialią meno programą. Du kartu per dieną buvo atliekama tautinių šokių ir lietuvių liaudies dainų programa. Ją išpildė dainos ir muzikos atstovai — lietuviai — tremtiniai: Vincė Jonuškaitė, Stasys Liepas, Vladas Ivanaukas, Aleksas Mrozinskas, Elena Ciurlytė, Alfa Liepinas ir taut. šokių šokėjų grupė, vadovaujama Bichnevičiūtės ir M. Zukauskienės. Iš vietinių lietuvių dalyvavo broliai Vasiliauskai.

Dailės Paroda tęsis iki lapkričio 27 d.

Ji atidaryta kasdien nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Parodos programa vykdoma šeštadieniais ir sekmadieniais 2 ir 6 val. vakarais.

Ekskursijos kviečiamos iš anksto pranešti parodos sekretoriui apie jų atvykimo laiką.

Parodos bilietai išgijami kiekvienoje lietuvių kolonijoje pas platintojus arba parodos sekretoriute: Hotel Claridge, kamb. 104 arba 715 (taur. vačiame name, kur ir paroda).

KREPŠINIS

Šeštadienį, lapkričio 12 d., Lietuvių Atletų Klubo krepšinio komanda pirmenybių rungtynių neturi. Praeitą šeštadienį lietuviai nugalėjo Ridgewood Presbyterians 52-40. Priešrinkai buvo stipri ir mūsiškiamis teko pasitempti. Tuo būdu pirmenybėse buvo pasiekta ketvirtoji pergalė iš eilės. Iš viso lietuvių krepšinininkai per ketverias rungtynes pasiekė 291 tašką, o varžovai atsakė 91 tašką.

AKADEMINIO JAUNIMO TAUTINĖS KORPORACIJOS NEO LITHUANIA KORPORACIJOS bei aukštųjų mokslus baigusieji tos korporacijos filialai lapkričio 5 d. Logan Inn svetainėje, Brooklyne atšventė korp. Neo Lithuania 27-rių metų sukaktį. Į minėjimą susirinko gausiai New Yorko apylinkėse įsikūrusieji korporantai, taip pat ir iš Philadelphia, Waterbury, Worcester ir kitų vietovių. Kitos aštuonios tautinės korporacijos atstuntė savo atstovus.

Sukakties minėjimą atidarė buvęs korp. pirmininkas V. Abraltis, primindamas korp. Neo Lithuania 1922 m. lapkričio 11 d. Kaune įsteigimą, jos ideologinę programą, šūkius ir jos nuveiktuosius darbus. Susikaupimu paminėta mirusieji bei žuvusieji už korp. idealus arba Lietuvos laisvę. Minėjimui vadovauti pakviestas inž. K. Rimkus, o vėliau, pagal korp. tradicijas, kiti pirmininkavę šiam pobūviui: es. Br. Nemickas, dr. B. T. Dirmeikis ir S. Oišauskas pasakė kalbas.

Parodos bilietas duoda dar teisę dalyvauti laimėjime trijų dalykų: televizijos aparato, radijo aparato arba karo paskolos laktšo 100 dol. vertės. Laimėjimų traukimas bus vykdomas paskutinę parodos dieną.

Šeštadienį ir sekmadienį (lapkričio 12-13 d.d.) parodos programoje dalyvaus: Kauno operos solistai Ip. Nauragis, Vl. Ivanaukas, Vincė Jonuškaitė, taut. šokių grupė, šokėjai E. Ciurlytė ir A. Liepinas bei Galmimo ved. dainos mėgėjų grupė.

Visais parodos reikalais kreipkitės adresu: Lithuanian Art Festival, Broadway at 44th St., New York City.

ATSILANKYKITE PARODOJE

American Council for Voluntary Agencies organizuoja šiais metais svarbesnių savanoriškų organizacijų parodą prie "Annual Women's International Exposition". Pakviestas ir dalyvauja savo ekspozicijai šios organizacijos: Church World Service, National Lutheran Council, Unitarian Service Committee, United Lithuanian Relief Fund of America, United Service for New Americans ir War Relief Services — NCWC.

Parodos tikslas išpopuliarinti visuomenėje tremtinių rėmimo reikimą ir pritraukti daugiau kvietėjų darbo ir buto garantijoms duoti.

Paroda vyksta lapkričio 7-13 d.d. imtinai, kasdien nuo 12 iki 11 val. vakaro, 71st Regiment Armory, Park Ave., at 34th St., New York, N. Y.

Prie įrengto kiosko, lapkr. 11 d. maloniai sritko budėti ir teikti paaiškinimus: Iz. Radviečiūtė, A. Devenėnė, V. Tyshavienė, S. Cherry-Mulks, J. Trečiokienė, Aid. Valaitis, E. Minkūnienė, J. Simutienė, O. Valvadiūtė, Samatauskienė ir Aldona Bernotė.

BALF'o Centras kviečia visus parodoje apsilankyti.

Dainininkė Barbara Dariys pakviesta dalyvauti Moterų Vieniybės ir Amerikos Lietuvių Legionierių Posto ruošiamame koncerte lapkričio 27 d.

Anksčiau skelbtosios Lietuvos Operos solistės Antanina Dambra ir Juzė Augalytė šiame koncerte nedalyvaus.

Juozas Ginkus, New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas, paaukojo pusę valandos savo radijo laiko, tokiu būdu visi jo radijo valandos klausytojai girdėjo gubernatoriaus Dewey kalbą, pasakytą lapkričio 5 d. lietuvių kongrese New Yorke.

Mirė Ch. Beganskas

Charles Beganskas, 37 m. amž., gyvenęs 1713 Greene Ave. Brooklyne mirė lapkričio 2 d. Jewish Hospital. Buvo pašarvotas Matthew P. Ballas Funeral Home, 660 Grand St., Brooklyne. Palaidotas šeštadienį, lapkričio 5 d. šv. Jono kapinėse. Gedulingosios pamaldos buvo atliktos Angelių bažnyčioje.

Velionis paliko žmoną Oną, sūnų Philip, tėvus Viktorą ir Martą, broį Joseph, seseris Helen Dichtelmiller, Bella Walkewicz, Anna Chaplin ir tolimesnius gimines.

Charles Beganskas buvo žinomas Brooklyne ir apylinkėse kaip muzikantas. Laidotuves prižiūrėjo Matthew P. Ballas Funeral Home. Istaiga.

Anthony J. Weslan (Vizlanskas) ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: Namų tel.:
WO 2-3497 NE 9-5689

STANLEY ZUBAVICIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams,
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANTANAS DIRZULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Isteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jokubauskas, Sav.
291 Manjer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

David Loeber
Laisniuotas Plumeris
ANGLŲ IR ALIEJAUS
šildymo instaliacijos
432 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Stagg 2-7066

Anthony V. Grunskis
Furniture Shampooing
Drabužių valymas
Darbas atliekamas
per 4 valandas.
Ridgewood Tailor
583 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y. HE 3-5960

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS
VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Ouderdenk Avenue
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIRTUVIAI GYDYTOJAI
VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 popiet
6-8 vakare
Tel. EVergreen 8-9220

DR. JOHN WALUŠA
161 No. 6th Street

DR. BLADAS K. VENCIUS VALANDOS:
(DANTŲ GYDYTOJAS)
9-12 ryte
2-9 vakare
Pentadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
N. Y. — Jamaica 6-3835

DR. A. PETRIKA VALANDOS:
(DANTŲ GYDYTOJAS)
9-12 ryte
1-8 vakare
Pentadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

V. A. BUDRAITIS
APDRAUDOS AGENTAS
Sąžiningas patarnavimas
8552 102 Street
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-6773

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga
kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALE ŠEIMYNNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737
BROOKLYN, N. Y.

GRANFORD RADIO STORE
(Buvusiame Vieniybės ofise)
J. Yuskowski, Sav.
MES TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS,
DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS
PERKA RADIO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVAUS
193 GRAND STREET
BROOKLYN, 11, N. Y.
EVergreen 7-5703

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vieniybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams,
susirinkimams ir kitokiems pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

KINGSLAND INN
Al. J. Grunskis, Sav.
Įvairūs svaiginamieji gėrimai.
Sviežias maistas pietums ir kitokiems užkandžiams.
Salė susirinkimams ir šiaip pobūviams
Televizija.
148 Kingsland Ave. Brooklyn 22, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8918.

Didysis Sezonas

KONCERTAS ir ŠOKIAI

27 d. lapkr. - Nov. 1949 4 val. popiet

Lost Batalion Hall

93-29 Queens Blvd., Elmhurst.
(Independent Linijos Woodhaven Bl. stotinė)

Programą atliks:

Barbara Dariys, Chicago Civic Operos solistė,
Vladas Ivanaukas, tenoras, Kauno Operos solistas
Amer. Leg. Lithuanian Memorial post kvartetis,
Tadas Saddauskas, koncertinis pianistas,
Alfonas Liepinas, baletas artistas.

Dr. Zukauskienės baletas grupės tautiniai šokiai. Jezavito ir Vedegio orkestrai gros šokiams nuo 7 val. vak.

Rengėjai: Moterų Vieniybės.
Amerikos Legionas, Lith. Mem. Postas

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY — BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).